

2019. SZEPTEMBER: VILÁGOSSÁG HORDOZÓI + HÁROM HANGSÚLY A GYAKORLATI VALLÁSRA VONATKOZÓAN
+ AZ IMÁDSÁG A TUDOMÁNYOS KUTATÁSOK FÉNYÉBEN + EGY ÁLOM EREJE + KAIN ÁLDOZATA + A BŰN MEGHATÁROZÁSA
+ A POZITÍV ÉRZELMEK SZEREPE + A MEGKÜLÖNBÖZTETŐ JEL + MÓZES ÉS JÉZUS KRISZTUS + EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVELETÉT VÁRÓKNAK

Az ADRA kihívása:
Mit csinálsz itt?

Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

ÍRD ALÁ TE IS AZ ADRA PETÍCIÓJÁT!
**„MINDEN GYERMEKNEK, BÁRHOL ÉLNE IS,
AZ ISKOLÁBAN A HELYE!”**

A Jordániai ADRA Éves Tanácskozásán, amelyre 2019 februárjában került sor, az ADRA egy világszéles informáló és tudatébresztő kampányt indított útjára, mely a nevelés és a neveléshez való jog fontosságára szeretné felhívni a világ közvéleményének figyelmet. A kampány neve: „Minden gyermeknek, bárhol élne is, az iskolában a helye!” („Every child. Everywhere. In school.”) A kampány sürgős felhívás az Adventista Egyház részéről a világ vezetői számára, hogy ezúton is mindent megtegyenek annak érdekében, hogy minden gyermeknek, bárhol éljen is a Földön, fajtól, kortól, nemtől, nemzetiségtől, vallástól és származástól függetlenül biztosítva legyen a joga az oktatásban való részvételhez, hogy maximálisan kamatoztathassa Istentől kapott lehetőségeit.

A kampány célja a Hetednapos Adventista Egyházzal együttműködve 2020-ig egymillió aláírást gyűjteni annak érdekében, hogy a világ vezetői biztosítsák minden gyermek számára a lehetőséget a minőségi oktatásban való részvételhez, és megoldást találjanak a szegénység problémájára és a nemzedékek közötti különbségek okozta nehézségekre.

A petíció aláírásához kattintsanak a következő webcíme: <https://inschool.adra.org/petition>.

További információk: <http://adra.ro/stiri/semneaza-si-tu-petitia-adra-ficare-copil-din-ficare-loc-la-scoala.html>.

2019. szeptember. A Romániai Hetednapos Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pirlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, Viorel Răducan, Ioșif Pașca, Gabriel Ban; Különlleges munkatársak Romică Sîrbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Florian Ristea, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40

ISSN 1842 - 3361

VILÁGOSSÁG HORDOZÓI

Salamon halála után bekövetkezett a nagy szakadás. Izrael tíz törzse elszakadt Júdatól, majd a baálita bálványimádás miatt lelki csődöt mondott, s az asszírok fogságába került. Később a Júdat alkotó két törzset is a hitehagyás miatt a babiloni fogság fenyegette. A katasztrófa elkerülése végett Isten ébredésre és reformra szólította népét, hogy a világosság igazi hordozói legyenek: „Kelj fel, világosodjál... mert sötétség borítja a földet és éjszaka a népeket, de rajtad feltámad az Úr, és dicsősége rajtad megláttatik” (Ézsaiás 60:1-2).

Ez ma is időszerű felszólítás. Az egyház lelki állapota, a küldetéséhez való viszonyulása ébredés és reform után kiált. Az éjszaka sötétségébe süllyedt világ sóvárogva várja a világosságot hordozók megjelenését.

Világunk sötétségben vergődik, s ez tudatlanságot és bűnt jelent. A tudatlan olyan, mint a vak, aki a sötétben botorkál. Jézus megkereste Bartimeust laodiceai állapotában, élete testi és lelki sötétségében, és világosságra helyezte ingadozó lábait. Azokat is megszólította, akik tudatosan éltek a sötétségben (János 9:39-41). Az Úr Jézus ma azt akarja, hogy az Ő dicsősége, világossága és élete fénysugarai általunk áradjanak a világra: „Kelj fel! Világíts!” A kapott világosság nem a mi tulajdonunk. A felfedezett igazságok, a Krisztus áldozata általi üdvösség jó híre „köztulajdont” képez. Nem tarthatjuk vissza magunknak! A körülöttünk élőknek találkozniuk kell az Élet Világosságával!

Hogyan szórjuk a menny sugarait? Íme, mit mond Jézus: „Ti vagytok a világ világossága. Nem rejtethetik el a hegyen épített város. Gyertyát sem azért gyújtanak, hogy a véka alá, hanem hogy a gyertyatartóba tegyék, és fényljk mindazoknak, akik a házban vannak. Úgy fényljk a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat” (Máté 5:14-16). A gyertya, miközben másoknak világít, önmagát emészti meg. Jézus önmagát adta, hogy elűzze a kilátástalanság sötétségét és beragyogja a világot a megváltás fényözönével. A menny sugarait továbbító „tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztyét minden nap és kövessen engem” – mondja Jézus (Lukács 9:23). Mondjunk le a saját igazságunkról cserébe az Ő igazságáért, érdemeinkről, javainkról, kényelmünkről, önző céljainkról, büszkeségünkről, s elsajátítva az Ő jellemét, váljunk általa világító szentekké.

Egyszer egy kisfiú édesapja társaságában belépett egy híres katedrálisba. Elkápráztatták a nap sugarai által megvilágított, embereket ábrázoló színes ablakok. Lelkesen kérdezte: – Apa, kik ezek a bácsik? – Szentek – jött a válasz. – Apa, igaz, hogy a szentek azok, akiket átvilágítanak a napsugarak? – hangzott a gyermek ártatlan következtetése.

Igen, testvéreim! A szentek azok, akiket átvilágít a Nap: Jézus Krisztus. A „Kelj fel!” parancs ilyen szentségre készít bennünket. Az Úr Jézus azért hozott ki a sötétségből a világosságra, hogy tükrözzük az Ő világosságának sugarait, amelyek által ma is „megkeresi és megtartja azt, ami elveszett”.

Uram Jézus, ebben az újabb missziós esztendőben tégy bennünket szentekké, akik szóban és cselekedetben naponta szórjuk a menny reményt hozó sugarait! ■

TARTALOM

3 Vezércikk

Szász Ernő

Világosság hordozói

4 Esemény

Pavel Memete

A temesvári „Speranța” adventista gyülekezet avatási ünnepe

6 ADRA

Dan Constantinescu

Mit csinálsz itt (Illés)?

Három hangsúly a gyakorlati vallásra vonatkozóan

9 Tudomány és vallás

Kovács Árpád

Az imádság a tudományos kutatások fényében

11 Elmélkedés

Traian Aldea

Egy álom ereje

16 Elmélkedés

Cristian Trenchea

Kain áldozata

18 Lelkiség

Emilian Niculescu

A bűn meghatározása

20 Keresztény lélektan

Adrian Belean

A pozitív érzelmek szerepe

23 Lelkiség

Gili Antea

A megkülönböztető jel

27 Apológia

Ștefan Radu

Mózes és Jézus Krisztus

30 Egészség

Adventist World

Peter N. Landless

Zeno L. Charles-Marcel

Egészséges életmód

Befolyásolja-e az érzelmeinket az egészséges életmód?

31 Gyermekoldal

Alina Chirileanu

Jézus barátai

A TEMESVÁRI „SPERANȚA” ADVENTISTA GYÜLEKEZET AVATÁSI ÜNNEPSÉGE

A temesvári „Speranța” Gyülekezet advent közössége számára május 18-a egy régi álom megvalósulását és a tagság éveken át mondott imáinak meghallgatását jelentette.

A Mehala lakónegyedben, a Crișan utca 11. szám alatt található Hetednapos Adventista „Speranța” Gyülekezet 1966 februárja óta létezik. Az 1995-ben megvásárolt ingatlant a környékbeli adventhívók részére rendezték be. Számunkra isteni csoda volt az épület megvásárlása és a gyülekezet megalapítása. A hívók egy csoportja már 1993-tól Dolga Ileana testvérnő házában tartotta tanulmányozó-, közösségi- és imatálalkozóit. A csoport tagjainak imalistájáról sosem hiányzott a vágy, hogy ebben a lakónegyedben is gyülekezet alakuljon.

Isten 1995-ben válaszolt az imáinkra. Az ingatlant úgy vásárolhattuk meg, hogy Isten megérintette egy nagylelkű szponzor szívét, aki a teljes szükséges összeget felajánlotta annak érdekében, hogy itt Isten háza állhasson. A gyülekezet megalakulására és felavatására 1996-ban került

sor a Román Unió akkori elnöke, Adrian Bocăneanu lelkipásztor, valamint a Bánáti Egyházterület elnöke, Adam Engelhardt lelkipásztor jelenlétében. Megalakulása óta a következő lelkészek szolgálták a közösséget: Gligor Deac, Marius Morar (két ízben is), Narcis Ardelean, Daniel Dumitriu, Pavel Memete, Adrian Iorgulescu, valamint Teofil Brânzan.

A „Speranța” Gyülekezet az évek során több jelentős tevékenységet folytatott: a vallásszabadság napjai, hálaadó istentiszteletek, bibliaismereti szemináriumok, keresztény szolgálat kórházakban és börtönökben, főzőtanfolyamok, dohányzásleszoktató szemináriumok, egészségklubok, „Egészség-karaván”, vakációs bibliaiskolák. Az „Egészség-karaván” és a vakációs bibliaiskolákat Temesvárhoz közeli helységekből szerveztük meg: Szerbszentmártonon, Bükkfalván, Szentandrásan,

Mercyfalván, Mezősadányon, Hidasligeten, stb. A régi épületben, valamint egy alkalommal a Dacia filmszínházban megrendezett evangelizációk, a gyülekezet udvarán található diófa alatt, vagy a Temes és Bega folyóban tartott keresztelési istentiszteletek minden alkalommal lelkesedésre készítettek szívünket. A szombati istentiszteleteket a kórus, a zenekar és a fúvós zenekar szolgálata teszi gazdagabbá. Közösségünk odaadó szolgálattevői gondoskodnak a nagyszentmiklósi, nagyjécsai, szentandrásai, szerbszentmártoni, temesfüvesi, valamint a Temespéteriben működő adventista csoportok tevékenységének támogatásáról is.

Megalakulásakor gyülekezetünknek 67 megkeresztelt tagja volt, jelenleg 127 tagot számlál. Ehhez adódnak hozzá az istentiszteleteket látogató gyermekek és hitünk barátai is. Az elmúlt 23

**AZ IMAHÁZ FEL-
ÉPÍTÉSE ISTEN
CSODÁJA VOLT
SZÁMUNKRA.**

évben nagyon sokan keresztkedtek meg, vagy lettek gyülekezetünk tagjai hitvallomás útján, viszont be kell számolnunk arról is, hogy nagyon sokan külföldre távoztak vagy elhaláloztak. Rájuk is tisztelettel emlékezünk.

A gyülekezet épülete a környék egyik legrégebbi építménye volt, és az állaga miatt költséges felújításra szorult. A helyzetre feltétlenül megoldást kellett találnunk. Tagjaink zöme amellet döntött, hogy új épületet építsünk, mely méltó módon képviselheti az Adventista Egyházat a város ezen részén.

Marius Morar lelkipásztor 2009-ben indította el egy új és modern imaterem kivitelezésének a tervezési folyamatát. Az engedélyeztetés négy évbe telt, így 2013 szeptemberében testvérünk szeretettel és hozzáértéssel foghatott hozzá az öt és fél évig tartó munkálatok levezetéséhez.

A telek sajátosságait figyelembe véve (csupán 570 négyzetméter 13,75 méteres utcai fronttal) az új épület kivitelezése valószínű kihívást jelentett Nelu Andreicuț és Ovidiu Iovănel tervezőmérnököknek, leleményességüknek köszönhetően azonban egyedi és szép terv valósulhatott meg.

A hátsó melléképületek és az imaterem kivitelezését teljes mértékben Vasile Cozma testvérünk építkezési vállalata végezte, kifejezetten elfogadható áron. Az épület utcai szárnyát, a homlokzatot és az udvari kőburkolatot Ionica Charchaci testvérünk munkacsoportja végezte.

A gyülekezet avatási ünnepségére május 18-án, szombaton került sor az adventhívók, hitünk barátai és a tisztelt meghívottak jelenlétében. Eljött Eugen Dogariu szenátor, Viorel Bara, a Temes Megyei Tanács elnökének személyes tanácsadója, valamint Laurențiu Timiș, a temesvári „Eclesia” Baptista Gyülekezet lelkipásztora is. Az Adventista Egyház európai vezetőségét Magyarosi Barna lelkipásztor, az Inter-Európai Divízió titkára képviselte, továbbá jelen volt a Román Unió vezetősége: Aurel Neațu elnök, Emil Jigău kincstárnok és a Vallásszabadság és Kommunikációs Osztály igazgatója, Dragoș Mușat. A Bánati Egyházterület Mihai Maur elnök, Marius Morar titkár, valamint Trandafir Costel, a Szombatiskola és Személyes Szolgálat Osztály igazgatója

képviselte. A helybéli lelkipásztor, Teofil Brânzan mellett jelen voltak az évek során a közösségekben szolgáló lelkipásztorok is.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik odaadóan dolgoztak, és lankadatlanul folytatták önfeláldozó munkájukat a nehézségek ellenére is! Hálát mondunk az anyagi támogatókért, a gyülekezet tagjaiért, akik nagylelkűen adakoztak a munkálatok befejezése érdekében. És nem utolsó sorban hálát mondunk Istennek minden csodáért, amit méltatlanságunk ellenére tett értünk az évek során.

Dicséret és dicsőség legyen a mi csodálatos Istenünknek mindazért, ami itt megvalósulhatott! ■

Pavel Memete, nyugalmazott lelkipásztor

**AZ ÚR
HÁZA
PAVEL
MEMETE**

**ÚJ ÉPÜLET, MELY
MÉLTÓ MÓDON
KÉPVISELI AZ
ADVENTISTA EGY-
HÁZAT A VÁROS
EZEN RÉSZÉN.**

MIT CSINÁLSZ ITT (ILLÉS)?

HÁROM HANGSÚLY A GYAKORLATI VALLÁSRA VONATKOZÓAN

„És beméne ott egy barlangba, és ott hála.
És imé lőn az Úrnak beszéde ő hozzá, és monda néki:
Mit csinálsz itt, Illés?” (1Kir 19:9)

Bevallom, elbűvölnek a Szentírás kis és nagy kérdései, főleg amióta megértettem, hogy közvetlenül és személyesen érintenek, és hogy a válasz, amit a menny kérdéseire adunk, lényegében igazi hitvallásunkat képezi.

Nem sokkal a keresztségem után a címbeli kérdés előbb csak mint futó szellő érintett meg, később azonban egyre nyomasztóbbá vált, majd egy időre nyomtalanul eltűnt, amikor egy misziós projektben vettem részt.

A szóban forgó kérdéssel kapcsolatosan próbáltam papírra vetni néhány gondolatot, és akkor fedeztem fel, hogy e rövid mondat három része tulajdonképpen a gyakorlati vallásosság ugyanannyi vetületét képezi. Ezekről mondja Ellen White, hogy „minden prédikációban helyet kell kapniuk”.¹

Mit csinálsz?

Az első hangsúly a lehető leghatározottabb, mely megtalálható a krisztusi utasításban is – „Eredj el, és te is akképpen cselekedjél”² –, valamint az apostoli levelekben. Talán Jakab látja a legtökéletesebben a hit cselekedeteinek fontosságát, amikor kijelenti, hogy *holt a hit is cselekedetek nélkül*,³ vagy, hogy az igazi (*Isten előtt tiszta és feddhetetlen*) vallás lényege a **tenni** ige, azaz, *meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő nyomorúságukban*.⁴

Pál is említi a *hit munkáját* és a *szerepet fáradozását*⁵, mint a hit által ihletett lelki vagy mulandó cselekedeteket, majd buzdítja tanítványait, hogy *megtéréshez méltó cselekedeteket cselekedjenek*.⁶ Ez a kifejezés az igazi hit gyakorlati jellegét tárja fel, mely a keresztyén cselekedetekkel együtt a hit létezését igazolja. A „szerepet fáradozása” a szeretet készítette munkát jelenti, mely önszán-

tából vállalja akár a nehézséget és a fájdalmat is mások üdvössége érdekében. Ez a kölcsönös előnyökkel járó, szerető gondoskodás a buzgó hittel párosulva az igazi megtérés meggyőző bizonyítékát képezi.⁷

Továbbá a hitet szemlélteti, de főleg a cselekedetek általi szeretetet, ahogyan Pál is beszél róla a zsidókhöz írt levélben (*a ti cselekedeteitekről és a szeretetről, melyet tanúsítottatok*⁸). És mindezekben túlmenően mennyei eredetű, hiszen maga *Isten is megmutatta szeretetét irántunk*, ám igaz, hogy magasztosságához és szeretetéhez méltó módon, vagyis: *mikor még bűnösök voltunk, Krisztus érettünk meghalt*.⁹

Továbbá pedig, amikor az Üdvözítő tanítványainak az eljövendő ítéletről beszél, határozottan állítja, hogy a végső nagy vizsgálat azt firtatja majd, hogy a mindennapi életben – különösképpen a mások szükségleteivel és érdekeivel kapcsolatosan – alkalmazva voltak-e az igazi vallásosság elvei:

„*Akkor ezt mondja a király a jobb keze felől állóknak: Jertek, én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot, amely számotokra készítettett a világ megalapítása óta. Mert éheztem, és ennem adtatok; szomjúhoztam, és innom adtatok; jövevény voltam, és befogadtatok engem; mezítelen voltam, és megruháztatok; beteg voltam, és meglátogattatok; fogoly voltam, és eljöttetek hozzám.*” Vagy összefoglalva: „**megcselekedtétek** eggyel az én legkisebb atyámfiainak közül.”¹⁰

Nem véletlen, hogy az ember is átvette a cselekedetek általi erények igazolási módját. Ez történt például az 1989-es decemberi eseményeket követő hetekben, amikor a közügyi tisztségeket betölteni szándékozóknak a következő kérdést szeezték: „Mit csináltál az utóbbi öt évben?”

A „SZERETET
FÁRADOZÁSA”
A SZERETET
KÉSZTETTE
MUNKÁT JELENTI,
MELY ÖNSZÁN-
TÁBÓL VÁLLALJA
AKÁR A NEHÉZSÉ-
GET ÉS A FÁJDAL-
MAT IS MÁSOK
ÜDVÖSSÉGE
ÉRDEKÉBEN.

Mit csinálsz te?

Érdekes, hogy Illés nem válaszol a kérdésre, vagy legalábbis nem a kérdéshez méltóan, hanem megpróbálja a saját személyére terelni a beszélgetést: *elhagyták a te szövetségedet az Izráel fiai... és engem is halálra keresnek.*¹¹ Habár neveiket nem említi, nyilvánvaló, hogy főleg az Akháb-Jézabel párosra gondol, tekintettel arra, hogy Baál papjainak a megölése után gonoszt forraltak ellene.

De amint Péter esetében is történt, a menyeyi kérdés néhány vers után megismétlődik. „Nem, Illés, itt nem Akhábról vagy Jézabelről van szó, még legalább Izrael fiairól sem. Én küldtem hozzád vízzel és kenyérral az Úr angyalát, amikor a csüggedés hatalmába vett téged. Hozzád beszélek, mert tervem van veled. A kérdés tehát: Mit csinálsz te?”

Illés válasza látszólag senkit sem érdekel, mivel azonnal új feladatot kap. És csupán futólag hangzik el az is, hogy Izraelben van még *hétézer ember, aki nem hajtott térdet a Baálnak.*¹²

Itt találjuk az újabb bizonyítékát annak, hogy Krisztus ismer minden lelket, tud minden szemé-

lyes szükségletéről és a lélek minden próbájáról, a gyötrő és a lelket összezavaró körülményekről. Kezét nyújtja irgalmasan minden szenvedő gyermekre felé.¹³ *Mielőtt az anyaméhben megalkottalak, már ismertelek*¹⁴ – mondta az Úr Jeremiásnak, és a Lukács evangéliumában hozzát teszi, hogy *néktek a fejetek hajszálai is mind számon vannak*¹⁵. Noé, Ábrahám, Mózes vagy Ezékiel szintén kiváló példái a mennyei való személyes kapcsolattartásnak. Esetükben a kapcsolat megszemélyesítését az „Én szövetségem **teveled**” kifejezés pontosítja.

Az evangélium személyesen szólítja meg az embert. Az ember élő lélek is, és vagy elvész, vagy üdvösségre jut. Mindenki egyedi személyiséggel rendelkezik. Az embernek meg kell győződnie, meg kell térnie, és személyesen kell eleget tennie Isten akaratának. Gyakorolnia kell saját döntési képességét. Ezt a feladatot nem bízhatja másra. Senki sem veheti át a másik ember személyiségét. Minden embernek alá kell vetnie magát Istennek, és saját cselekedetei által meg kell tapasztalnia a kegyesség titkát.¹⁶

Gyermekkoromban hallottam a gyülekezetben egy költeményt. Valahogy így hangzott: Te azt akard, hogy mennybe érh/ hímes virágágyon pihenve,/ míg más a harc-téren talál a vég,/ de ez lesz igazi győzelme. Annál fontosabb a személyes felelősség, minél közelebb kerülünk a Jézus Krisztus által megjövendölt időszakhoz: *Akkor ketten lesznek a mezőn; az egyik felvétetik, a másik ott hagyatik. Két asszony örül a malomban; az egyik felvétetik, a másik ott hagyatik.*¹⁷

Mit csinálsz itt?

Isten kérdéssel fordult megpróbáltatott szolgájához: „Mit csinálsz **itt**, Illés?” Én küldtelek a Khérit partjához, majd a sareptai özvegy-asszonyhoz. Azt a feladatot adtam, hogy térj vissza Izraelbe, és a Kármelen állj ki a bálványimádó papok elé, majd felruháztalak erővel, hogy a király szekereit egészen Jezréel kapujáig vezesd. De ki küldött téged ide a pusztába? Mi a feladatot **itt**?¹⁸

EGYÉNI FELELŐSSÉG DAN CONSTANTINESCU

MINDEN EMBERNEK ALÁ KELL VETNIE MAGÁT ISTENNEK, ÉS SAJÁT CSELEKEDETEI ÁLTAL MEG KELL TAPASZTALNIA A KEGYESSÉG TITKÁT.

Frederic Leighton: Illés a pusztában

**FELADATUNK
BENNE VAN
AZ ÜDVÖZÍTŐ
PARANCSÁBAN:
VIGYÁZZATOK
AZÉRT, MERT
NEM TUDJÁTOK,
MIKOR ÉRKEZIK
MEG A HÁZNAK
URA, ESTE-É
VAGY ÉJFÉLKOR,
VAGY KAKAS-
SZÓKOR, VAGY
REGGEL? ÉS
FÜGGETLENÜL
ATTÓL, HOGY
MIKOR JÖN EL,
MINDENKINEK
VÁLASZOLNIA
KELL A KÉR-
DÉSRE: „MIT
CSINÁLSZ ITT?”**

Illés tehát elrejtőzködött. Nem ő volt az első, sem az utolsó rejtőzködő ember a földön. Nagyjából ugyanabban az időszakban és hasonló körülmények között egy másik próféta, Jónás is *felkele, hogy Tarsisba szaladna az Úr elől*¹⁹. Egyikük sem értette meg már a kezdet kezdetén, hogy amikor Isten terhet helyez valakire, hogy azt az Ő dicsőségére hordozza, fel is ruházza a viseléséhez szükséges erővel.

Továbbá a rejtőzködéshez büntudat társul. Miután összeülnék vétkeztek, *elrejtőzék az ember és az ő felesége az Úr Isten elől a kert fái között*²⁰. Tetük következményeit talán nem is érdemes részleteznünk. Képzeld el, mi történt volna, ha az apostolok is elrejtőznek, miután megkapják a misszióparancsot: „*Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket*”²¹.

Illés Hóreb-hegyi rejtékhelyéről nem tudtak az emberek, viszont Isten jól ismerte azt a helyet, és egy erős angyalt küldött, hogy találkozzon vele, érdeklődjön szükségletei felől, és ismertesse vele az Izraellel kapcsolatos mennyei tervet.²² Biztosak lehetünk abban, hogy mindennapi létezésünk sok más vetülete mellett Isten figyelmét nem kerüli el az a hely sem, ahol épp tartózkodunk. „*Szóltá ugyanis az Úr Isten az embert és monda néki: Hol vagy?*”²³ És ugyancsak Isten mondta Dánielnek: *Állj helyedre!*²⁴; Lótnak pedig a Sodomában élő családtagjaival kapcsolatosan: *Vidd ki e helyből!*²⁵.

A hely, ahol éppen találtatunk, az Istennel való kapcsolatunkról árulkodik. A világmindenségre kivetítve, a címbezi kérdés a következőképpen hangozhat: „Hol szeretnél találkozni a te Isteneddel?” *A gonoszok tanácsán, a bűnösök útján*²⁶, vagy az *Ő szent templomában*²⁷.

Epilógus

Hiroo Onoda közkatonának nem volt tudomása arról, hogy a második világháború már évek óta véget ért, ezért végig gerilla harckészültségben volt a Fülöp-szigetekhez tartozó Lubanga szigetén. Amikor egy arra járó japán diákkal találkozott, aki elmagyarázta, hogy a háború már nagyon régen véget ért, Onoda előbb hitetlenkedett, majd kijelentette, hogy csak akkor adja meg magát, ha felettesétől erre vonatkozó határozott parancsot kap.

Megkeresték volt parancsnokát, Taniguchi őrnagyot, aki elutazott Lubanga szigetére, hogy személyesen közölje Onodával a háború végének hírért. Az őrnagy elmondta, hogy Japán vesztesként került ki a háborúból, és rendelkezett, hogy azonnal hagyjon fel minden katonai tevékenységgel.

Onoda 1975. március tizedikén, 52 évesen hagyta el az éveken át otthonául szolgáló dzsungelt, majd szamuráj-kardját átadta Ferdinand Marcos elnöknek.²⁸

A nagy küzdelem azonban még nem ért véget. Feladatunk benne van az Üdvözítő parancsában: *Vigyázzatok azért, mert nem tudjátok, mikor érkezik meg a háznak ura, este-é vagy éjfélnél, vagy kasszókör, vagy reggel.*²⁹ És függetlenül attól, hogy mikor jön el, mindenkinek válaszolnia kell a kérdésre: „Mit csinálsz itt?”

És ha Illés nem felelt meggyőzően, a Szentírás szintén a zsoltáros szavaival mutatja meg az ideális választ, mely a motivációt is tartalmazza: „*Hogy teljesítem a te akarodat; ezt kedvelem, én Istenem, a te törvényed keblem közepette van.*”³⁰ ■

Dr. Dan Constantinescu,
egyetemi tanár, az ADRA Románia projektmenedzsere

1. Ellen G. White, *Lelkészi szolgálat*, 111. o
2. Lk 10:37
3. Jak 2:26
4. Jak 1:27
5. 1Thess 1:3
6. Csel 26:20
7. A Te Igéd igazság
8. Zsid 6:10
9. Róm 5:8
10. Mt 25:34-36,40
11. 1Kir 19:10
12. 1Kir 18:18
13. Ellen G. White, *A nagy Orvos lábnyomán*, 249. o
14. Jer 1:5
15. Lk 12:7
16. Ellen G. White, *Értelem, jellem, egyéniség*, 2. köt., 423. o
17. Mt 24:40-41
18. Ellen G. White, *Próféták és királyok*, 168. o
19. Jón 1:3
20. 1Móz 3:8
21. Mt 28:19
22. Ellen G. White, *Próféták és királyok*, 167. o
23. 1Móz 3:9
24. Dán 10:11
25. 1Móz 19:12
26. Zsolt 1:1
27. Zsolt 138:2
28. https://hu.wikipedia.org/wiki/Onoda_Hiroo
29. Mk 13:35
30. Zsolt 40:9

AZ IMÁDSÁG A TUDOMÁNYOS KUTATÁSOK FÉNYÉBEN

Az Adventista Egyház kezdeti periódusában a tudományos kutatások nem érdeklődtek a vallási és lelki témák iránt. Ezekkel a témákkal leginkább a teológia és a filozófia foglalkozott. Ellen White egy kijelentése is igazolja ezt: „A világ bölcsessége szerint nincs szükség imára. Tudós emberek állítják, hogy az ember nem kaphat választ az imájára, az imát nem igazolják a természeti törvények; csoda volna a teljeseése, és csodák nem léteznek.”¹

Szinte a fenti kijelentéssel egy időben, az 1870-es években vették kezdetét a modern imakutatások, amelyek máig tartanak. Az első ilyen kutatást John Tyndall londoni fizikus végezte az ima erejére vonatkozóan. Egy magánkórház betegeinek viselkedését figyelte több éven keresztül.² Az eredményeket Francis Galton angol polihisztor, Charles Darwin unokatestvére publikálta,³ aki hozzátette a saját tanulmányait is az ima és az élethossz közötti korrelációról. Azóta több száz kutatást végeztek az imádságról,⁴ az ember pszichéjére, egészségére, vallási és fizikai életére gyakorolt hatásáról, és a legtöbb esetben az eredmény pozitív volt.

A következőkben két jelenkori kutatást szeretnék bemutatni a kedves olvasóknak, ami tudományos precizitással igazolja azt, amit a Biblia már évezredek óta kijelentett az imádkozás hatékonyságáról. Nem véletlen, hogy Jézus naponta órákat szánt erre a lelkigyakorlatra. Nem vallásos buzgóság, sem szenteskedő hitgyakorlat volt ennek a motivációja, hanem többek között a fohász hihetetlen átalakító ereje az emberi elmére és pszichére. Sátán teljes erőbevetéssel támadta Őt, ezért elméjét és lelkét ezzel az Isten által rendelt lelki diszciplínával erősítette Sátán és cimborái támadásaival szemben.

Korunk egyik leghitelesebb és legerjedelmesebb imakutatását Andrew Newberg – orvos, kutató, a neuroteológia egyik alapítója – vezette, „Az imádság 47, egészségre vonatkozó előnye” címmel. Amit erről a tanulmányról feltétlenül tudni kell, az az, hogy a modern tudomány abszolút minden kritériumának a figyelembevételével végezték el. Az eredmény pedig még a kutatókat is lenyűgözte. Ebben a széles skálájú, sok más kutatás eredményeit magában foglaló tanulmányban a szerző nemcsak az imádkozóra gyakorolt hatásokra fókuszált, hanem a közbenjáró imára vonatkozó eddigi eredményeket is igazolta, ame-

lyek szerint betegek, akik nem tudtak róla, hogy értük imádkoznak, hamarabb visszanyerték egészségüket, mint azok, akikért nem imádkoztak. A tanulmány legnagyobb része azokat az előnyöket vizsgálja, amelyeket a hit, az imádság és a vallásos szertartásokon való részvétel hoz az ember életében. Ezt 47 pontban foglalták össze, amelyek közül a fontosabbak a következők:

- céltudatosság
- az ellenséges érzet és a rosszindulat csökkenése; a düh csökkenése; megbocsátó szellem
- védelem a stressz és a negatív érzések ellen
- hosszabb élet
- egészségesebb életmódra serkentés; az immunrendszer megerősödése
- pozitívabb attitűd rák esetén
- védelem a drogok ellen (tinédzseres esetében); az alkoholfüggőség arányának csökkenése; felépülés a játékszenvedélyből
- az erőszakos kapcsolatok utáni rehabilitáció elősegítése
- az örökletes depresszió súlyosbodásának lassítása; a pánikbetegségek enyhülése
- a boldogságérzet erősödése; a megelégedés növekedése; az általános közérzet és az élethez való viszonyulás javulása
- a gyermekek tanulmányi eredményeinek javulása
- a betegségek megjelenési arányának jelentős csökkenése; különböző elmebetegségek és az agy károsodása kockázatának csökkenése
- a családi kapcsolatok szorosabbá válása és a boldogabb családi életre való törekvés.

A második kutatás, amelyet az NMX Mind Health Report⁶ publikált, hasonlóképpen az imának a mentális funkciókra gyakorolt szinte hihetetlen befolyását mutatja be. A tanulmány beszámol arról, hogy az idegtudomány orvosai imádkozó keresztények agyát szkennelték. Az eredmény mindent felülmúlt: a rendszeres imádkozás

**VITATHATATLAN
ERŐ
KOVÁCS
ÁRPÁD**

A RENDSZERES IMÁDKOZÁS AZ AGY NÉGY KÖZPONTJÁBAN IS LÁTHATÓ ELVÁLTOZÁSOKAT IDÉZETT ELŐ.

látható elváltozásokat idézett elő az agy négy központjában: a homloklebenyben, az elülső cinguláris kéregben, a nagyagy fal lebenyében és a határkérgi (limbikus) rendszerben. Hasonló kutatásokat ezelőtt is végeztek, csak hogy a mérésekhez olcsóbb, elektro-tomográfiai eljárásokat alkalmaztak, és az eredmények ugyanazok voltak. A következtetés tehát: az ima mozgósítja az agy különböző területeit. E felfedezés által bizonyítható, hogy az imádkozók agyában látható fizikai változások következnek be, ami valósággal forradalmasítja ezen a téren a kutatási munkát, és vitathatatlanná teszi az ima valódi erejét.

A fentebb említett eredmény különbséget tesz a másokért mondott közbenjáró ima eredménye és az imának az imádkozó személyre gyakorolt hatása között. Közben az első esetben az eredmények nem mindig meggyőzőek, a másodikban félreérthetetlenek. Ezért az imát kutató tudósok alapfelfedezése az igazi, hittel mondott imádságnak az imádkozó személyre gyakorolt pozitív hatása. Lényegében ez az ima elsődleges célja: az imádkozónak éreznie kell, hogy nem imádkozik hiába. Még ha Isten nem is teljesíti minden kérését, az imában töltött idő nem eredménytelen.

Természetesen mi, emberek azt szeretnénk, ha Isten minden kérésünket teljesítené, főleg akkor, amikor nehéz helyzetből, betegségből szeretnénk szabadulni. De ilyenkor honnan tudjuk, hogy melyik alternatíva jelenti a fohász eredményességét? Mert ha például betegségről beszélünk, Isten három módon válaszolhat: gyógyulás, betegségben maradás vagy halál, és mindhárom lehet az ima meghallgatása. Azért nem tudjuk, hogy melyik alternatíva jelenti az ima eredményességét, mert ismeretlen számunkra Isten akarata, és csak ennek tudatában beszélhetnénk hiteles hatékonyságról. Emberi szemszögből csak akkor eredményes a beteg imája, ha meggyógyul, de az isteni perspektíva ismeretlen számunkra.

Gondolom, sok hívő elméjében ott lappang a nagy kérdés: hogy lehet Isten akarata az, hogy valaki meghaljon, főleg ha koránál fogva még nem érett a halálra? Tudnunk kell, hogy Isten elsődleges célja az ember üdvössége, és nem földi élete hossza. Ez nem jelenti azt, hogy Ő nem szeretné, hogy az ember e földön is sikeres, boldog és hosszú életet éljen. János evangéliumában Jézus kijelenti: „A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson: én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek” (Jn 10:10). De sajnos a bűn világában ez a bőségben élés teljességgel lehetetlen. Maga Isten Fia sem volt mentes a szenvedéstől földi életében. De mivel Isten fő célja az ember örök élete, ha valaki készen áll erre, vagy a halála előtti periódusban felkészülhet, Isten megengedi, hogy meghalljon. És ezt csak azért, hogy biztos legyen számára a „vita aeterna”, vagyis az örök élet. Ezért senki se higgye azt, hogy Isten örvend a hívő ember halálának.

Így mivel Isten akarata garantálja a végső jót az ember életében, az Ő akaratának a teljesedése jelenti az imák tényleges hatékonyságát. Ha Isten szándéka az, hogy a beteg meggyógyuljon, a beteg személyes imái és mások közbenjárása akkor bizonyul hatásosnak, ha visszanyeri egészségét. Ha Isten terve viszont az, hogy tovább éljen betegségével, akkor fohása eredményessége abban nyilvánul meg, hogy el tudja fogadni a betegséggel járó korlátokat, és be tudja építeni zúgolódás nélkül további életébe. Ilyen helyzetben volt Pál apostol is, aki ekképpen írta le tapasztalatát: „Ezért tehát, hogy el ne bizakodjam, tövis adatott a testembe: a Sátán angyala, hogy gyötörjön, hogy el ne bizakodjam. Emiatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék az el tőlem. De ő ezt mondta nekem: »Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.« Legszívesebben tehát az erőtlenségeimmel dicsekszem, hogy a Krisztus ereje lakozzék bennem. Ezért a Krisztusért öröömöm telik erőtlenségekben, bánatalmazásokban, nyomorúságokban, üldöztetésekben és szorongatásokban; mert amikor erőtlen vagyok, akkor vagyok erős” (2Kor 12:7-10).

És végül, ha Isten úgy döntött, hogy az örök élet szempontjából jobb, hogy a beteg nyugovóra térjen, akkor az ima eredményessége az imádkozó elhalálozása lesz. Ez esetben Isten megadja a beletörődést, a megnyugvást az Ő akaratában, és a haldokló Istennel és emberekkel megbékélve távozik az élők sorából. De ameddig nem tudjuk, hogy e három közül melyik az Isten akarata, azt sem tudjuk megállapítani, hogy melyik jelenti az ima meghallgatását, vagy emberi szemszögből nézve fohása hatékonyságát.

De bármelyik is legyen Isten akarata, egy biztos: a hívő ember hittel mondott imája sohasem eredménytelen. ■

Dr. Kovács Árpád, lelkipásztor, főiskolai adjunktus

1. Ellen White: *Az imádság*. 61.
2. Brush Stephen: *The Prayer Test*. In *American Scientist*. 1974. 561-563.
3. Galton Francis: *Does Prayer Preserve*. In *Archives of Internal Medicine*. 1970. 580-581. 587.
4. Példák tudományos imakutatásra: Shane Sharp: *How Does Prayer Help Manage Emotions?* 2010.; Prasad Vannemreddy-Kris - Bryan-Anil Nanda: *Influence of Prayer and Prayer Habits on Outcome in Patients With Severe Head Injury*. *American Journal of Hospice and Palliative Medicine*, 2009.; Amy L. Ai - Christopher Peterson - Terrence N. Tice - Bu Huang - Willard Rodgers - Steven F. Bolling: *The Influence of Prayer Coping on Mental Health among Cardiac Surgery Patients: The Role of Optimism and Acute Distress*. *Journal of Health Psychology*, 2007.; Graham H. Twelftree: *Prayer and the Coming of the Spirit in Acts*, *The Expository Times*. 2006.
5. Andrew Newberg: *47 Health Benefits of Prayer*. 5.
6. Az NMX *Mind Health Report* egy amerikai tudományos egészségügyi havilap, amely a legfrissebb orvosi felfedezéseket közli, főleg az agyműködéssel kapcsolatban.

EGY ÁLOM EREJE

Mikor pedig Gedeon oda ment, ímé az egyik férfiú éppen álmát beszélte el a másiknak, és monda: Ímé álmot álmodtam, hogy egy sült árpakenyér hengergett alá a Midiániták táborára, és mikor a sátorig jutott, megütötte azt, úgy hogy eldőlt, és felfelé fordította azt, és a sátor ledőlt. A másik aztán felele és monda: Nem egyéb ez, mint Gedeonnak, a Joás fiának, az Izráelből való férfiúnak fegyvere, az ő kezébe adta az Isten Midiánt és egész táborát. És mikor hallotta Gedeon az álomnak elbeszélését és annak magyarázatát, meghajtá magát, és visszatére az Izráel táborába, és monda: Keljetek fel, mert kezetekbe adta az Úr a Midián táborát.
(Bírák 7:13–15)

Ífjabb Martin Luther King 17 perces történelmi beszéde 1963. augusztus 28-án hangzott el a Lincoln emlékmű lépcsősorán, 200.000 ember előtt. A XX. század legfontosabb és legnagyobb hatással bíró beszéde volt. Prédikáció és politikai manifesztum egy időben. Több bibliai idézet szerepelt benne, továbbá négyszer az „Itt az idő!” és nyolcszor a „Van egy álmom...” kifejezés. Egy igazságos, mindenki – fehérek, feketék, vallások és istentagadók – számára egyenlő feltételeket biztosító társadalom álma. A beszéd befolyása hatalmas volt: 40 év múlva egy afroamerikai állampolgár az Egyesült Államok elnöke lett. Teljesült ífjabb Martin Luther King álma. Mi a te álmod? Mit vársz el Istentől és az élettől?

I. RENDELKEZNI EGY ÁLOMMAL

1. Mit jelent rendelkezni egy álommal?

Előre nézni, derűlátónak lenni, elérendő célért élni. Életerővel, szorgalmasan, cselekvően, minden jóra felkészülten küzdeni. Vágyini saját korlátaid átlépésére, továbbvinni elődeid munkáját, továbbmenni annál, amit a kötelesség vagy a szakmai, családi kötelezettségek elvárásaként ránk erőltetnek. Ne elégedjünk meg hétköznapi megvalósításokkal! Reménységünk, hitünk legyen örök, mely a halálnál is erősebb! És haladjunk töretlenül felfelé!

Az álom és az álmodozás két külön dolog. Akiknek van álmuk, azok a célra tekintenek, mindent megtesznek annak eléréséért, imádkoznak, mennyei segítséget kérnek. Az álmodozók irrális, virtuális, euforikus világban élnek, és nem tesznek erőfeszítéseket céljaik elérésére.

Ti milyen emberek vagytok? Van álmotok, vagy pedig álmodozók vagytok? Mi az ideálotok ebben az életben? Ki a példaképetek? Mivé szeretnétek válni, és mit tesztek ezért? Van-e imacsoportotok, vannak-e konkrét témáitok, amelyekért

imádkoztok? Hiszték az advent reményességben, a hangos kiáltásban és a késői esőben? Szeretnétek azok közé tartozni, akik az utolsó advent mozgalom résztvevőiként a világosság hirdetői lesznek?

2. A mai világ az eszmény és a célszerűség között

Az emberiség története egy szinuszcörbe, mely születés, ifjúság, felnőttkor és időskor, leépülés és halál; kiterjedés és összehúzó-dás; felemelkedés és hanyatlás; szegénység és gazdagság között ingadozik. Emelkedünk, majd süllyedünk, mint a tenger hullámai. Az állandó tényező ebben a képletben a küzdelem, az elégedetlenség, a boldogtalanság és a halál. „Mivelhogy azért mindezek felbomlanak...” (2Péter 3:11). A történelem emelkedőjén vagy hullámvölgyében vagyunk-e most? Te személyesen hol vagy?

A jólét a nyugati társadalmak jellegzetessége („Gazdag vagyok, meggazdagodtam és semmire nincs szükségem...” [Jelenések 3:17]). A nyugati világ polgárainak sosem volt ennyi anyagi java, sosem állt rendelkezésére ennyi lehetőség, táplálék, utazási alkalom, mint napjainkban

Elégedetlenség, lázadások, munkabeszüntetések, a kormányok lemondását célzó megmozdu-

**A PÉLDAKÉP
HATALMA
TRAIAN
ALDEA**

„I HAVE A DREAM”
(„VAN EGY ÁL MOM”)
– IFJABB MARTIN
LUTHER KING

lások, erőszakos ellenállás, vádaskodó magatartás, forradalmak, terrorcselekmények és sértő kifejezések mindenütt, de főleg a sajtóban. Ezek azok, amiknek nap mint nap tanúi lehetünk. Az emberek szívében rettenetes gyűlölet forr, amelyet

„AZ ÚR VELED,
ERŐS FÉRFIÚ!”
GEDEONT ÉRTÉ-
KELIK, ÚGY
TŰNIK, VALAKI
ISMERI ŐT, BELÁT
A GONDOLATAI
KÖZÉ, ÉS NEMES
TÖREKVÉSEIVEL
ÖSSZHANG-
BAN VÁLASZOL
NEKI. MAJD
EGY ÜZENETET
TOVÁBBÍT: „KELJ
FEL, ÉS MENTSD
MEG A NÉPET
A NOMÁD
HÓDÍTÓKTÓL!”

szenvedélyes gonoszság táplál. Csoportok állnak szemben egymással, nemzet támad nemzet ellen, vallásos csoport küzd másik vallásos csoport ellen. Az emberek szívében forrongó gyűlölet a legveszélyesebb bomba napjainkban.

Éld a pillanatot! Így hangzik a szlogen, mely az emberek többségét lelkesíti. Az egész küzdelemnek egy célja van: a kedvtelés igényének kielégítése. Ehhez viszont pénzre van szükség, a sok pénz megszerzéséhez pedig igazságtalanságra, lopásra és mocskos egyezkedésekre. Ez az élet szinuszgörbéje: nyüzsgés a birtoklásért – a fogyasztás öröme; harc a győzelemért – a másik legyőzése okozta öröm; magaslatoak elérése – katasztrófa-lis bukás. Mi a te életed útja? Szinuszgörbe, vagy egyenesen felfelé emelkedő törekvés?

II. GEDEON – VALÓDI SZEMÉLY, KÖVETENDŐ PÉLDA

Gedeon volt Abiézér családjának utolsó, életben maradt fia, a testvérei mind meghaltak a midianitákkal vívott küzdelemben. A túlélésre törekedett, miközben a búzát csépelte a kis présben, amelyet a szőlő sajtolásához használtak, mivel attól félt, hogy mások meglátják, és azt a keveset is elveszíti, amije van. Nagyon nehéz pillanata volt ez az életének. A midianitákból, amálekítákból és másokból álló nomád törzsek a Jordán keleti partjairól immár hét éve támadták Izraelt, amikor elérkezett a termésérés ideje. Felettek mindent, nyájaikat az izraeliták legelőin legeltették, és ami a nyomukban maradt, azt megsemmisítették, majd visszavonultak, hogy egy év múlva újra

eljöjjenek. Életük értelme egy szinuszgörbe volt, éves ámbitussal. Minden alkalommal mélyebbre hatoltak az országba, és évről évre nagyobb kárt okoztak benne.

A túlélés volt a kulcsszó. Az okosabbak találtak kiutat a kiúttalanságból: egyesek együttműködtek a vad nomádokkal a védelmükért cserébe, ilyenek voltak a Szukkot- és a Penuelbéliek; mások gyorsak lévén, hamar begyűjtötték a termést, majd mindet elrejtették, és amikor megérkeztek a támadók, visszahúzódtak biztosabb helyre. Sokan vannak, akik okosabbnak tartják magukat a többieknél, és tudják, hogyan boldoguljanak. De megoldás ez? Határozottan nem: egy napon biztosan bekövetkezik a vesztlük. A megoldás: véget kell vetned életed hullámvásolásának, és rá kell lépned az egyenesen felfelé haladó útra.

Gedeon élete – ahogya a Biblia bemutatja – három külön szakaszban tanulmányozható:

- Elhívása és az Isten erejébe vetett meggyőződésének megerősödése.
- Az országot előzőnlő nomád hordákkal való harc, legyőzésük és a saját nemzetének tagjaival lévő problémái.
- Gedeon a nép bírójaként: a békeidő és jólét veszélye.

Gedeon álma

Isten egy sor esemény által nyilatkoztatta ki magát Gedeonnak. Olyan volt, mint egy sötét szobában alvó férfi, akinek fokozatosan hozzá kellett szoknia a világosságához. **Az első lépés** sokkoló és előre nem látott, de a férfiak közötti kapcsolatokra jellemző: egy felfegyverzett ember ül le mellé, és beszélgetni kezd vele. Köszönése különleges: „Az Úr veled, erős férfiú!” Gedeont értékeli, úgy tűnik, valaki ismeri őt, belát a gondolatai közé, és nemes törekvéseivel összhangban válaszol neki. Majd egy üzenetet továbbít: „Kelj fel, és mentsd meg a népet a nomád hódítóktól!”

Gedeon mintha álmodna, és ijedten felébred: „Hogyan? Ki? Mi módon?” A nap eseményeinek volt a rabja, az ellenség inváziója tehetetlenné tette, a családjában történt szerencsétlenség elcsüggesztette, és semmi önbizalma nem volt. Reménysége az egyszerű túlélésre korlátozódott: „Hogyan menekülhetnék meg?”

Az Idegen, aki hozzá beszélt, elfogadta a neki bemutatott áldozatot, ezáltal Gedeon értésére adva, hogy fontos személy. Az áldozathozatal ideje alatt viszont felfedte valódi kiletét: mennyei küldött, aki meggyűjtja az oltár tűzét, majd eltűnik a lángok között. Ez volt az isteni választás és jóváhagyás legvilágosabb jele. Gedeon a csodál-

kozás állapotából átment a félelem állapotába, tudatosult benne az átélt esemény jelentősége: Istenel találkozott, akárcsak Ábrahám vagy Mózes...

A második lépésre az éjszaka folyamán került sor. Egy látomás vagy álom által Isten újra beszélt hozzá, és elmagyarázta, mit kell tennie: „Meg kell reformálnod a közösséget, amelyben élsz. Le kell rombolnod a Baálnak állított oltárt és a berket, ami körülötte van! Áldozd fel a második tulkot, és vess véget a bálványimádásnak!” Nem reménykedhetünk a szabadulásban mindaddig, míg nem semmisítjük meg összes bálványunkat, és maradtalanul fel nem számoljuk életünkben a bálványimádást.

Gedeon megértette és elfogadta a tanácsot, és ennek értelmében azonnal cselekedett. Mivel tartott a falubeliektől, az éjszaka leple alatt végezte el a feladatot. Amikor ezek fellázadtak és bosszút forraltak ellene, az apja, Joás nagy bölcsességgel a védelmére kelt. Amire következtethetünk, az az, hogy Joás informálta és a maga oldalára állította a családját. E második lépés által Gedeon új nevet kapott: Jerubbaál, amelynek jelentése: *Baál ellen küzdő*.

A harmadik lépés maga a harcra történő felkészülés. Gedeon most indult el a lelki fejlődés útján, még sok tapasztalatra volt szüksége a lelki felnőtté váláshoz, ezért kért jeleket Istentől. A két csoda – a nyirkos gyapjú és a száraz gyapjú csodája – elég is volt ahhoz, hogy megerősödjön a hitben. Isten nem veszi zokon, ha bizonyítékokat kérünk tőle. Segít bennünket hitünk növekedésének tapasztalatában.

Gedeon mozgósította Izraelt a Midián elleni háborúra. Magatartása annyira biztos volt, tettei annyira pontosak, hogy az emberek elismerték, hogy Isten vezeti őt. A zsidók egyáltalán nem kétkeltek abban, hogy az Úr Lelke hívta el és erősítette meg.

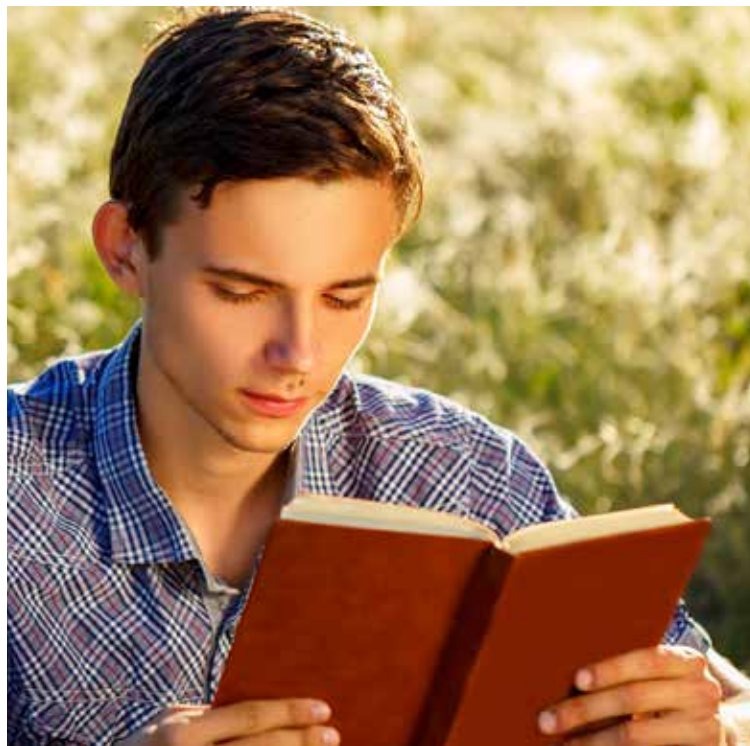
Az ütközet előtt Gedeonon mégis elhatalmasodott a félelem, ezért Isten újból közbelépett és ezt mondta: „Menj be a midianiták táborába!” Az egyik midianita őrszem álma Isten legérdekesebb módszerének bizonyult Gedeon hitének megerősítésére. Ez az álom győzte meg őt a diadal felől, arról, hogy Isten keze támogatja. Habozás és félelem nélkül indult harcba!

Gedeon rövid idő alatt hosszú utat tett meg, minden pár nap – legfeljebb pár hét – alatt zajlott le. Az egyszerű, jelentéktelen, túlélésért küzdő férfiből, aki okosnak, élelmesnek tartotta magát, merész reformátor és vezető lett, súlyosan megpróbált népének szabadítója. Sikere a következő jellembeli tulajdonságainak volt köszönhető:

- Küzdő lelkülete volt, álom lebegett a szeme előtt, vágyott a győzelemre, hitt a csodák Istenében, akitől csodálatos beavatkozást várt. Az összes testvére meghalt különböző ütközetekben, nem volt kiben másban bíznia, mint egyedül Istenben.
- Sóvárgott a mennyei erő megnyilatkozása után: „Hol vannak minden ő csodadolgai?”
- Híres elődei méltatlan utódjának érezte magát.
- Ésszerűen kereste a csapások okát, magyarázatát és megoldását, nem a misztikum világában: „Miért hagyott el minket Isten? Mi az oka mindeznek a szerencsétlenségeknek? Hogyan éleszthetnénk újjá a letűnt, dicső történelmet? Mennyire szeretnék tanúja lenni nagy eseményeknek az én Istenem mellett!”
- Szüntelenül növekedett a hitben, állandóan az isteni segítség bizonyítékát kérte, hogy megerősödjön a hite, és minden egyes kapott jel érettebbé tette.

„A midianiták legyőzésére kiválasztott vezető nem foglalt el kiemelkedő helyet Izraelben. Gedeon sem uralkodó, sem pap, sem lévita nem volt.

GEDEON ELINDULT A LELKI FEJLŐDÉS ÚTJÁN, MÉG SOK TAPASZTALATRA VOLT SZÜKSÉGE A LELKI FELNÖTTÉ VÁLÁSHOZ, EZÉRT KÉRT JELEKET ISTENTŐL. A KÉT CSODA – A NYIRKOS GYAPJÚ ÉS A SZÁRAZ GYAPJÚ CSODÁJA – ELÉG IS VOLT AHHOZ, HOGY MEGERŐSÖDJÖN A HITBEN. ISTEN NEM VESZI ZOKON, HA BIZONYÍTÉKOKAT KÉRÜNK TŐLE.

Atyja házában a legjelentéktelenebbnek tartotta magát. De Isten bátor és becsületos embernek találta őt, aki nem önmagában bízott, hanem kész volt Isten vezetését követni” (Ellen G. White, *Pátáriárkák és próféták*, 562–563. o.).

a. Gedeon, a cselekvés embere

- Lerombolta a pogány kultusz minden elemét: az oltárt, az aserát, a szent fát és a szent tulkot.
- Oltárt épített az Úrnak, és újra bevezette az igazi istenimádatot.
- Mozgósította a teljes északi országrészt a háborúra való felkészülés végett.
- Klasszikus módszerrel választotta ki a harcosait. Önmagától ezt nem tette volna meg, hiszen mihez is kezdhettek volna 32.000 vitézzel a 135.000 fős ellenességgel szemben? De Isten ezt kérte tőle. 22.000 gyáva, félénk, reménytelen katonát selejtezt ki, akik örömmel hátráltak meg és mentek haza. A maga nemében egyedi rostálás – a vízivás próbája által – tovább folytatódott. A helyet, ahol ez megtörtént, a mai napig a „Gedeon forrásának” hívják. Így maradt mindössze 300 vitéz férfi, akivel Gedeon felkészült a harcra. Ehhez teljes hitre van szükség, és Gedeon rendelkezett ezzel a hittel.

A kiválasztás, a rostálás kötelező feltétele volt a végső összecsapásnak és diadalnak:

- Isten és nem az ember hatalma megnyilatkozásának volt a bizonyítéka; a hit általi megigazulásnak, az énünkről való teljes lemondásnak, mindannak, amit Isten értünk tehet.
- A szertartásokat kedvelők és az igazi imádók, az álmódosók és az álommal rendelkezők, a misztikusok és a valódi hívők különválásának pillanata volt.
- Az utolsó felkészítő akció volt mindazok számára, akik Isten kardját (pecsétjét) viselték. Nem mindenki lehet méltó az igazság fátylójához és a Lélek kardjához, nem minden homlokon lesz rajta az Úr pecsétje. Ehhez van szükség a rostálásra.

„Az ember jellemét gyakran a legegyszerűbb dolgok teszik próbára. Akinek célja a veszélyben saját szükséglete kielégítése, nem az az ember, akiben bízni lehet a szükség idején. Az Úr a hanyagoknak és a maguktól semmit meg nem tagadóknak nem ad helyet művében. Azok a néhányak a kiválasztottak, akiket nem győznek le saját kívánságaik. A háromszáz válogatott férfiú nemcsak bátorsággal és önuralommal rendelkezett, hanem a hit embere is volt. Ők nem fertőztették meg magukat bálványimádással. Isten vezetni tudta őket, általuk szabadulást hozott Izraelnek. A siker nem függ a számoktól. Isten meg tud szabadítani éppúgy kevés, mint sok által. Őt nem a létszám tiszteli, hanem azok jelleme, akik szolgálnak neki” (Ellen G. White, *Pátriárkák és próféták*, 561. o.).

b. Gedeon harca a hódítókkal, diadala és problémái saját népével

Amikor eldöntöd, hogy az Úr oldalán harcolsz, megosztja veled a harci tervét, megerősíti karod, és biztosítja a sikert. Gedeon története ezt a nagy igazságot bizonyítja.

Hagyományos fegyverek és bonyolult felszerelések nélkül indult harcba. A fény (a kezdetben a korsókba rejtett, majd kivett fátylak) és a hang (a megfújt kürtök: az Úr és Gedeon kardja) volt diadalának titka. Az evangélium utolsó üzenetében is megjelenik ez a két elem: egy angyal, aki hangos szóval hirdeti az evangéliumot, és az egész föld megvilágosodik! Ne engedjük, hogy az ellenség a saját területére vonjon a maga fegyvereivel, a maga bölcselével, gondolkodásmódjával! Maradjunk ott, ahol a helyünk, az ég magaslatán, felfegyverkezve az evangélium világosságával és hangjával!

Gedeonnak az ellenség tábora körül szétszórt fegyverei éjjelkor akkora pánikot keltettek, hogy a midianiták egymást öldökölték. Az éjjeli összecsapás volt a döntő ütközet, reggelre a midianiták tábora nagy zűrzavar közepette megkezdte a visszavonulást, belátva vereségét. De Gedeon nem kímélte őket; tudta, hogy a zsidók bűne az volt, hogy nem semmisítették meg az összes kánaánitát, és nem akart ugyanabba a hibába esni. Üldözöbe vette a midianitákat egészen a Jordánig, majd átkelve a folyón, belépett a területükre, és addig meg nem állt, míg el nem fogta a vezéreiket, Zébát és Sálmunáht. Gedeon példája megmutatja, mit jelent megküzdeni az Úr harcát: egészen a végső diadalig kell harcolnunk.

c. Gedeon mint a nép bírója: a békeidő és jólét veszélye

E ragyogó győzelmet követően Gedeon a nemzet első számú hőse lett, akit a nép bírójaként ismert el. Az első problémája ebben a tisztségében az volt, hogy Efraim büszke férfiai rossz néven vették, hogy nem hívta maga mellé őket és nem egyeztetett velük, ami sértette vezető törzsi önértéket. Gedeon baráti, kedves módon oldja meg ezt a vitát: megalázkodott ellenfelei előtt, hízelt nekik, hiúságukat táplálva. Ekkor volt élete csúcspontján. Ettől kezdve azonban többé nincsenek álmái, nem kap látomásokat az Úrtól, nem él hit által, nem kér tanácsot, világosságot és vezetést Istentől az élet nehézségeinek megoldásához. Élete hanyatlani kezd, árnyékba vonul.

Gedeon bűne volt, hogy harcosaitól kikérte a hadizsákmányként szerzett arany egy részét, és papi öltözetet készíttetett magának, ami fontos kultikus ruhadarab volt. Abból, hogy az Úr angyala áldozatot kért tőle (amelyet tűz emésztett meg), Gedeon azt a következtetést vonta le, hogy pap is lehet. Ez volt a legmagasabb és legmegbecsültebb tisztség Izraelben, ezért ehhez méltóan viselkedett: efódot varratott magának. Halála után az emberek ezt a ruhadarabot bálványként tisztelték, imádták, amivel újból Isten nemtetszését és haragját vonták magukra.

Gedeon a nép vezérének tartotta magát, a királyi tisztséget azonban visszautasította, jóllehet a nép királyként tisztelte, és ő is igazi királyként viselkedett. Nagy udvartartása volt, sok felesége és gyermeke, és emellett – mintha mindez még nem lett volna elég – az ország különböző városaiból származó, feslett erkölcsi nőkkel is

viszonyt folytatott. Hetven fia volt és egy törvénytelen fia, aki végül a család vesztét okozta, mert Gedeon összes gyermekét meggyilkolta. Íme, mit eredményez az Úrtól elszakadva élt élet.

III. A MODERN GEDEON

Korunk rosszabb, mint a Gedeon kora volt. Civilizációk küzdelmének vagyunk a tanúi, jobban mondva a civilizáció és a barbárság küzdelmének. A letűnt társadalmak egykori szabályai sorra hatályon kívül kerülnek, félresöprik őket: az erkölcsiséget, a család intézményét, az egyházat (a hitet), a becsületes munkát, a felebarát tiszteletét. Az egyénre (ember és ember közti viszonyra) alapuló kapcsolati rendszert felváltották az intézményekre alapuló kapcsolati rendszerek. A hangsúly az intézmény sikerén van, mindennek az intézmény jólétét kell szolgálnia, így az ember járulékos áldozattá válik az intézmény útjában. A globalizáció korában élünk, amelyben a nyelveket, vallásokat, nemzeteket lábbal tiporják egy mindent átfogó globális rendszer létrehozása érdekében. Elvesznek a specifikus elemek, sőt, kényszerítve vagyunk lemondani ezekről.

Az első számú veszély: a modern újpogányság, az új migrációs hullám és az elvilágiasodás

- A primitív (sivatagi) életmód hódítása a modern, civilizált világban, valamint a katasztrofális következményekkel járó keleti és déli migráció a nyugati és északi társadalmakba.
- A mohamedanizmus terjedése. Egy muzulmán vallási vezető mondta: „Kétszer hatoltunk be Európába karddal, és kiűzték bennünket, harmadszorra sikerülni fog bent maradnunk, de nem kard, hanem prédikáció által.” A hit és ideálok nélküli keresztények, akiket a fogyasztói társadalom irányt veszttetté tett, könnyű prédáivá válnak e marxista-misztikus világ propagandista hittérítőinek.
- A világi lelkület hódítása a laodíceai közösségben. Ez leginkább a vallásos érdeklődés hiányában ismerszik meg, semmit sem tanulmányoznak többé, még a Szentírást sem, nem látogatják rendszeresen az istentiszteleteket, az emberek lelki életét a teljes közömbösség jellemzi. A mai keresztényeknek nincs álmuk, ideáljuk, céljuk, felhívított programok és prédikációk fogyasztóiként megrekednek az egyszerű álmodozók szintjén.
- A csalfa, misztikus, szenzációkon, hamis csodákon, populista megnyilvánulásokon és tömegtevékenységeken alapuló vallás térhódítása. Ez a „spiritualista” áramlat az összes keresztény egyházat megkörménykezi, de egyéb vallásokat is, összekötő elemként szolgálva közöttük. Nagy pátozzsal a jövő vallásaként hirdetik, amelyhez nagy reményeket fűznek, de ez nem az igazi hit.

Az igazi lelki megújulás

Szükség van Gedeonokra – olyan emberekre, akiknek van álmuk, magas eszményük, emberek, akik valami jobbra vágynak, szomjúhozzák a végső felszabadulást, vágyván várják Krisztus visszajöttét. „Az Úr veled, erős férfiu!”

Szükség van Isten tüzeire, mely meggyújtja áldozatomat (Róma 12:1 – az én testem mint élő áldozat). A munkának velem és bennem kell elkezdődnie. Szükség van a Szentlélekre, aki az új élet cselekvő, meleg és derűlátó lelkületét töltse belénk.

Jeremiás példája (Jeremiás 20:9). A bensőmben lángra gyúló tüzet eloltanám, de nem tehetem. Isten a hármass angyalai üzenet rendkívüli győzelmének képét rajzolta meg (Jelenések 18:1–4): az egész földet világozzág fogja beragyogni.

„Nem lesz kisebb az az erő, amivel Isten az evangélium hatalmas munkáját lezárja, mint amilyennel ezt a munkát elindította... Isten szolgálai szent lelkesedéstől fénylő arccal sietnek egyik helyről a másikra, hogy hirdessék a menny üzenetét. Az egész földön ezernyi hangon szól majd a figyelmeztetés. Csodálatos dolgok fognak történni. Betegek gyógyulnak meg, és a hívők munkáját jelek és csodák kísérik. Sátán is dolgozik, de hamis csodákkal. Még tüzet is hoz alá az égből az emberek szemé láttára (Jel 13:13). A föld lakóinak el kell dönteniük, ki mellé állnak” (Ellen G. White, *A nagy küzdelem*, 535. o.).

Isten most készíti fel győztes harcosait a végső küzdelemre. Terve nem semmisíthető meg, és a végtelenségig sem halasztható a teljesedése. El fog jönni a végső nap!

James White 1881-ben hunyt el. Élete során mélységesen foglalkoztatta olyan férfiak felkutatása, akik képesek átvenni a munka nehezét, de mivel nem talált ilyeneket, úgy döntött, hogy a központban marad. Ez a gond, valamint a kimerülés okozta halálát. Az Úr azonban megmutatta neki, hogy igenis vannak emberei: néhány év múlva két tehetséges, jól felkészült, komoly fiatal új üzenettel állt elő, mely hiányzott az akkori legalista adventisták életéből, és így az egyház tovább haladhatott Isten által kijelölt útján.

Elcsüggedünk, amikor problémákról, hitehagyásról, eretnkségekről és súlyos tévedésekről értesülünk. Nagy a kísértés, hogy mi is a bírálók és vádolók mögé sorakozzunk fel, vagy ellenkezőleg: elhagyjuk magunkat és lemondjunk a harcról, a változás és a diadal reményességéről. De Isten továbbra is keresi vitézeit a mai világ völgyeiben és eldugott zugaiban. Akarsz-e te is közéjük tartozni? Ki akarsz-e lépni a bírálatok és csüggedések terméketlen rendszeréből, hogy az égre emeld tekintetedet? Kelj fel és rombold le a mai pogányság oltárait, és az Úr álmodat majd neked, megmutatja világának magasztos távlatait. Remélj, higgy és álmodj nagyot! Várd a menny hamarosan alászálló országát! ■

Dr. Traian Aldea, nyugalmazott lelképásztor

KAIN ÁLDOZATA

A TÖRVÉNYT,
AMELYET
A KÖTÁBLÁKRA VÉSTEK,
A SZENTLÉLEK
A SZÍV TÁBLÁIRA ÍRTA...
A SZENTLÉLEK
ÁLTAL MEGÚJÍTOTT SZÍV
MEGTERMI
MAJD A LÉLEK
GYÜMÖLCSEIT.

Isten törvényének sokak általi elutasítása közepette az advent úttörők némelyikére az a veszély leselkedett, hogy a legalizmus szélsőségebe esik. Ekkor Isten elhívta a maradék egyház prófétáját, hogy ihletett üzeneteket közölve egyensúlyt teremtsen Sínai és Golgota – a törvény és a kegyelem – között.

1889-ben Ellen White arra biztatta a Generál Konferencia Bibliaiskolájára összegyűlt prédikátorokat, hogy a találkozózn tárják ki a szívük ajtaját az Üdvözítő előtt, és töltekezzenek be a csontjaikat is megemésztő tűzzel, az evangéliumi üzenettel, ami nem fogja békén hagyni őket. Továbbá elmondta: ha kifejezik érzelmeiket, az emberek vélhetően így vélekednek majd róluk: „Túl lelkes vagy! Túlságosan sokat beszélsz erről a témáról, és kevés figyelmet szentelsz a törvénynek! Foglalkozz többet a törvénnyel, építs a törvényre!” Akiket ilyen „jó szándék” vezérelt, azoknak Ellen White a következőképpen válaszolt: „Hagyjátok, hogy a törvény gondoskodjon önmagáról. Addig foglalkoztunk a törvénnyel, mígnem kiszáradtunk, mint eső és harmat hiányában Gilboa hegyei. Bízunk a názáreti Jézus Krisztus érdemeiben! Isten adjon számunkra szemgyógyító irt, hogy láthassunk!” (*Manuscript 10*, 1890, 557. o.)

Egy évvel korábban pedig a következőket írta: „Egyáltalán nem érvénytelenítjük a törvényt, és nem csorbítjuk a tekintélyét, ha Krisztust az erő egyedüli forrásaként mutatjuk be, ha semmihez sem fogható szeretetről beszélünk, mellyel magára vette az emberiség bűneit, és nekünk adta feddhetetlenségét. Ellenkezőleg, olyan magaslatra emeljük, ahol fény ragyoghat rá. A törvény csak akkor tökéletes a megváltási tervben, ha abban a fényben van bemutatva, amely a keresztre szegzett és feltámadt Üdvözítőtől árad rá.” (*Manuscript 24*, 1888, 75. paragrafus)

1891 februárjában jegyzett naplójában olvashatjuk az alábbiakat: „Lelkészeink közül sokan egyebet sem tesznek, csak prédikálnak, észérveket mutatnak be témáik alátámasztására, és csak ritkán említik a Megváltó üdvösséget hozó hatal-

mát. Bizonyosságtevésükből hiányzik Krisztus üdvözítő vére. Áldozatuk Kain áldozatához hasonlít. Sokan gondolják, hogy kötelességük a törvényről prédikálni. Ezzel azonban megfosztják a gyülekezetet az élet Kenyerétől. A keresztény nevet viselők közül a hetednapos adventistáknak kellene leginkább felmagasztalniuk Krisztust a világ előtt. A törvény és az evangélium csak egymásba fonódva fogja meggyőzni az embereket bűnös voltukról. Noha Isten törvénye elítél, mégis az evangéliumra mutat rá, Jézus Krisztust nyilatkoztatja ki. Egyetlen prédikációban sem lenne szabad elszakítani a törvényt az evangéliumtól. Fennáll a veszélye, hogy úgy mutassuk be az igazságot, hogy csak az értelem legyen felmagasztalva, s így a hallgatók szíve táplálék nélkül marad. Még az igazság leghelyesebb bemutatása mellett is megtörténhet, hogy elmarad az a kedvesség, amit az igazság Istene elvár. Sokaknak a vallása olyan, mint a jégcsap. Nem érintheti meg mások szívét, mivel saját szívében sincs a Krisztus szívéből áradó áldott szeretet. Mások pedig úgy beszélnek a vallásról, mint az akarat kérdéséről. A rideg kötelességekkel foglalatostkodnak, mintha azok visszszóvel, merev, hajthatatlan, kedvességet, szeretetet és Krisztus irgalmát nélkülöző kényúrként uralkodnának fölöttünk.” (*Manuscript Releases*, 9. köt., 299. o.)

„Ugyanazt a törvényt, amelyet a kő táblákra véstek, a Szentlélek a szív tábláira írta. Ahelyett, hogy saját igazságunk létrehozásán fáradoznánk, inkább fogadjuk el Krisztus igazságát! Az Ő vére engesztelés bűneinkért. Engedelmességét nekünk tulajdonítja Isten. Azután a Szentlélek által megújított szív megtermi majd »a Lélek gyümölcseit«. Krisztus kegyelmének útján az Isten törvénye iránti engedelmességben élünk.” (*Pátriárkák és próféták*, 372. o.)

„Szeretted Krisztust, noha hited néha gyöngye, reménységed pedig ingatag volt. De Jézus a Megváltód. Nem tökéletességed miatt üdvözít, hanem mert szükséged van rá, és tökéletlenségedben benne bízol. Jézus szeret téged, drága gyer-

mekem! Énekelj bátran: »Szárnyaid árnyékában bátran lakozunk; karodnak erejével bizton s jól vagyunk.« (Szemelvények, 3. köt., 147. o.)

„Drága Megváltónk életét adta a világ bűneiért, és szavát adta arra, hogy üdvözíti mindazokat, akik Hozzá jönnek. »Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen« (Jn 3:16). Az örök élet elnyerésének feltételei vannak. Tegyetek eleget azoknak, és reményeségetek biztosítva lesz, akár életben maradtok, akár meghaltok! Bízhatok az üdvözítő Megváltóban! Bízhatok rá gyámoltalan lelketeket, és Ő elfogad, megáld és üdvözít titeket! Csak higgyetek! Fogadjátok be Őt teljes szívvel, és tartsátok szem előtt, hogy az Úr azt szeretné, ha elnyernétek az élet koronáját. Ez legyen legnagyobb és legkomolyabb kérésetek. Adjátok át magatokat egészen, és Ő megtisztít minden szennytől, és a tisztesség edényeivé tesz benneteket. Isten megmoshat és megfehéríthet titeket a Bárány vérében. Így nyritek el a győzelmet... Tartsátok ki a hitben!” (Szemelvények, 2. köt., 255. o.)

„Nem amiatt kell aggódnunk, hogy mit gondol Isten rólunk, hanem hogy mit gondol Krisztusról, Helyettesünkről. Elfogadásra leltetek a szeretett Krisztusban” (Szemelvények, 2. köt., 32. o.)

„Jellemének fehér ruhájában mutat be minket Atyjának. Ő esedezik értünk Isten előtt, mondván: »Én vállaltam magamra a bűnös helyzetét. Ne erre a tévelygő gyermekekre, énreám tekints!« (Gondolatok a Hegyibeszédről, 8. o.)

„Ha a szív ég a vágytól, hogy engedelmeskedjen Istennek, és törekszik is az engedelmességre, Jézus kedves áldozatként fogadja el ezt a készséget és erőfeszítést, és saját isteni érdemeivel pótolja ki a hiányosságokat.” (Signs of the Times, 1890. június 16., 6. bekezdés)

„Ne magunkat tegyük gondolataink középpontjává! Ne aggódjunk, ne remegjünk a saját megváltásunkért! Bízunk lelkünk megtartását Istenre, és benne reménykedjünk! Beszéljünk és gondolkodjunk Jézusról! Távolítsunk el minden kételyt és félelmet! Nyugodjunk meg Istenben! Amit rábízzunk, azt meg fogja őrizni. Ha magunkat teljesen az Ő kezébe ajánljuk, akkor annak segítségével, aki bennünket szeret, mindeneken túláradóan győzedelmeskedünk.” (Jézushoz vezető út, 71. o.)

„Ha megbékéltetek Istennel, akkor felkészültek Krisztus eljövételére, akkor is, ha ma jönne el!” (Az utolsó napok eseményei, 74. o.)

„A kegyelem érdem nélküli kedvezés; a hívő saját érdeme nélkül igazul meg, anélkül hogy bármit is felajánlhatna Istennek. Megigazult az

Atya előtt a helyettesünkként és kezesünkként álló Krisztus Jézus megváltása által. Noha a Krisztus érdeme által igazul meg, nem áll szabadságában gonoszt cselekedni. A hit szeretet által működik, és megtisztítja a lelket. A hit rügyezik, virágzik, és csodás gyümölcs hozamot eredményez. A hit a jó cselekedetekkel párosul... Krisztus a megigazító igazságosság és a megszentelő kegyelem hatalmas letéteményese.” (Szemelvények, 1. köt., 398. o.)

„Ha engedetlenek vagyunk, jellemünk nincs összhangban Isten uralmának erkölcsi törvényével, és hamis dolog azt állítani, hogy megmenekültünk. Senki nem menekült meg, aki áthágja Isten törvényét, ami uralmának alapja mennyen és földön egyaránt.” (Szemelvények, 1. köt., 315. o.)

„Mindegyikőtök ismerje el személyesen, hogy van élő Üdvözítője, aki Tamasza és Istene. Nem mondhatjátok: »Nem tudom, hogy üdvösséget nyertem-e«. Hiszel Krisztusban mint személyes Megváltódban? Ha igen, akkor örülj!” (General Conference Bulletin, 1901. április 10., 14. paragrafus)

„Gyakran kell még térdre borulnunk, gyakran fogunk még Krisztus lábainál bűneink és fogyatkozásaink felett sírni, mindazáltal nem szabad elcsüggednünk. Sőt még ha Sátán földre teper bennünket, Isten akkor se taszít és feled el minket.” (Jézushoz vezető út, 64. o.)

„Sátán ujjong, ha Isten gyermekeinek hitét megingathatja, vagy őket kétségbe ejtheti. Öröme szolgál, ha bizalmatlanok vagyunk Istennel szemben, és kételkedünk abban, hogy Ő készséges, és hatalma van minket megvásárolni... Sátán törekszik a vallásos életet komorrá, bússá tenni, hogy fáradságosnak és nehéznek tűnjék... Sokan életútjukon gyakran foglalkoznak hibáikkal, gyengeségeikkel, fogyatkozásaikkal, csalódásaikkal, és szívük csüggedt... Olyképpen gyűjtjük egybe szeretetből fakadó ígéreteit, hogy azok minden időben szemünk előtt legyenek” (Jézushoz vezető út, 116, 118. o.)

„A menny ára Jézus.” (Jézus élete, 385. o.)

„Mert Őbenne lakozik az Istenségnek egész teljessége testileg, és ti Őbenne vagytok beteljesedve.” (Kol 2:9-10). ■

TÖRVÉNY ÉS KEGYELEM CRISTIAN TRENCHEA

OLYKÉPPEN GYŰJT-
SÜK EGYBE SZERE-
TETBŐL FAKADÓ
ÍGÉRETEIT, HOGY
AZOK MINDEN
IDŐBEN SZEMÜNK
ELŐTT LEGYENEK.

A BŰN MEGHATÁROZÁSA

**AZ ERKÖLCSI
TÖRVÉNY ÍROTT
FORMÁBAN
A KÖTÁBLÁKON
JELENT MEG,
MAJD JÉZUS TES-
TET ÖLTÉSEKOR
A KEGYELEM
ÉS AZ IGASZÁG
IS A LEHETŐ
LEGKONKRÉ-
TABB FORMÁT
ÖLTÖTTE.**

Alogika szabályai szerint minden meghatározásnak egyértelműnek kell lennie (azaz ne tartalmazzon jelképes kifejezéseket), pontosnak (csakis a kérdéses fogalmat definiálja) és teljesnek (világítson rá a fogalom minden aspektusára). Vajon a Biblia alkalmazkodik ezekhez a legitím követelményekhez? Természetesen. Miután oly ésszerű magyarázatokat nyújt a bűn eredetéről, magának a bűnnek a meghatározása a második csoda a bűn problematikájában.

A Biblia három meghatározással szolgál a bűnre vonatkozóan, bizonyítva ezzel, hogy „megfelel” a logika követelményeinek, ami a meghatározás teljességét illeti:

Íme a három meghatározás:

1. A törvény áthágása – „Valaki a bűnt cselekszi, az a törvénytelenséget is cselekszi; a bűn pedig a törvénytelenység” (1János 3:4)
2. Az ismert jó cselekvésének elmulasztása – „Aki azért tudna jót cselekedni, és nem cselekszik, bűne az annak” (Jakab 4:17).
3. A cselekedetek és a magatartás alapjául szolgáló motiváció – „Ami pedig hitből nincs, bűn az” (Róma 14:23).

Vegyük sorra ezeket a meghatározásokat:

1. A jogi szempont: a bűn törvénytelenység

A bűn a törvény áthágása: „A bűn ismerete a törvény által van” (Róma 3:20). E definíció kapcsán előbb tisztázni kellene a következő kérdést: Mi volt előbb? A bűn vagy a törvény?

Ha azt állítjuk, hogy a törvény a bűn után jelent meg, azt jelentené, hogy az erkölcsi törvény megjelenéséig a bűnt nem határozhatnánk meg a törvény áthágásaként. Ez viszont azt is jelentené, hogy a bűn meglepte Istent, és a mennyi törvény egy későbbi válaszlépés volt az első bűn megjelenésére, ami abszurdum, lévén, hogy Isten mindentudó és nemcsak.

Egy személy konkrétan az elvei és az általa tisztelt törvények alapján ismerzik meg. Pontosán ezt hangsúlyozza a Biblia is Istenről, és rámutat, hogy azonosul a törvényével. Ő a törvény forrása. A Larousse szótárban a következő megjegyzést olvashatjuk: „A jó törvény a lelkiismeret írott formája.”

„Tő-rá (a héber tó-rá jelentése: tanítás, utasítás, törvény) megy ki tőlem, és törvényemet a népek megvilágosítására megalapítom” (Ézsaiás 51:4). A törvény Isten jellemének és akaratának kisugár-

zása és legkonkrétabb kifejezése: „És ismered az ő akaratát, és választást tudsz tenni azok között, amelyek különböznek attól, mivelhogy a törvényből megtanítottál” (Róma 2:18). Ezért az erkölcsi törvény örök, akárcsak Isten: „A Te Igédnek summája igazság, és a Te igazságod ítélete mind örökévaló” (Zsoltárok 119:160).

Pontosan az Isten és az erkölcsi törvény közötti azonosságnak köszönhetően az Isten személye iránti tisztelet, engedelmesség és szeretet az Ő parancsolatai megtartásával bizonyítható. Sokunk számára ismerős a következő evangéliumi szöveg: „Aki ismeri az én parancsolataimat és megtartja azokat, az szeret engem; aki pedig engem szeret, azt szereti az én Atyám, én is szeretem azt, és kijelentem magamat annak” (János 14:21).

Az erkölcsi törvény – a Tízparancsolat – az igazság eszköze, mely arra hivatott, hogy betűje és lelkülete révén felismerje és megállítsa a gonosz minden megnyilvánulását, és egy áthatolhatatlan válaszfalat emeljen a jó és a rossz között, és a rossz csak a törvény áthágása árán nyilatkozhatson meg.

Igaz, hogy a Biblia a Sínai-hegyi jelenet bemutatásakor megemlíti a „törvény eljövételét”, de ez korántsem jelenti azt, hogy nem létezett volna azelőtt. Ugyanígy beszél a kegyelem és az igazság eljövételéről is, „mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem pedig és az igazság Jézus Krisztus által lett” (János 1:17). Ez azt jelentené, hogy nemcsak hogy kegyelem nem létezett az Ószövetségben, hanem igazság sem, ami abszurdum. A törvény, a kegyelem és az igazság megjelenésének különleges formáiról van szó. Az erkölcsi törvény írott formában a kőtáblákon jelent meg, majd Jézus testet öltésekor a kegyelem és az igazság is a lehető legkonkrétabb formát öltötte.

2. A bűn erkölcsi szempontja

„Aki azért tudna jót cselekedni, és nem cselekszik, bűne az annak” (Jakab 4:17). Ez a meghatározás a bűn problémáját a JÓ, az erkölcsösség szempontjából szemléli, és rámutat arra, hogy az ember felelőssége a jó ismeretének és az ismerethez mért cselekvésnek a függvénye. Ezért mondja a Biblia, hogy „e tudatlanságnak idejét azért elnézvé az Isten, most parancsolja az embereknek, mindenkinek mindenütt, hogy megtérjenek” (Cselekedetek 17:30). És ez így igazságos. A jó ismerete és nem cselekvése elítélendő Isten szemében.

A bűn egyik formája a mulasztás. A római jog a vétkekesség három formáját ismeri: *culpa in committendo* (egy elítélendő cselekedet elkövetése), *culpa in omitendo* (a mulasztás vétké) és *culpa in eligendo* (az elítélendő alternatíva választásának vétké akkor, amikor a jó választás lehetősége is adott). Erről olvassunk Mózes ötödik könyvében: „Lám elődbe adtam ma néked az életet és a jót: a halált és a gonoszt” (30:15); „válaszd azért az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod” (30:19).

Bibliai szempontból a jó nem egy áttetsző, általános, viszonylagos, szubjektív, meghatározhatatlan fogalom, hanem nagyon is konkrét és definiálható, és az erkölcsi törvényben – a Tízparancsolatban – jut kifejezésre: mivel Törvény által van a bűn teljes ismerete (Róma 3:20).

3. A bűn a motiváció szempontjából

„Ami pedig hitből nincs, bűn az” (Róma 14:23). Ekképpen is fordíthatnánk: „Minden, ami nem meggyőződésből származik, bűnnek minősül.”

A bűn e meghatározása leás egészen a forrásig, az emberi magatartás gyökeréig, a motivációig. Miért teszed azt, amit teszel?

Egy bizonyos cselekedet valódi értékét annak motivációja adja meg, amely az alapjául szolgált: növelheti a cselekedet értékét, vagy teljesen érvénytelenítheti. Például, éppen a motivációnak köszönhetően, az özvegy pénzének sokkal nagyobb értéke volt, mint a templom kincstárába bevitt összes ezüstnek a gazdagok részéről. Az özvegy mindenét odaadta (értsd: szeretetét, áldozatát, hitét), míg a gazdagok csak a feleslegükből adtak. A különbség nem mennyiségi, hanem minőségi, motiváción alapuló. Egy másik példa a Júdás csókja. Júdás megrontotta a csóknak, az érzelem kifejezése eme gesztusának értékét a történelem legmegvetettebb árulásával. Ennek értelmében írja a Prófétaság Lelke: „A motiváció az, ami rámutat a cselekedetek igazi jellegére. Semlegesítheti értéküket, vagy ellenkezőleg: magas erkölcsi értékkel gazdagíthatja őket” (*Jézus élete*, 615).

„Aki a szíveket vizsgálja, mérlegeli a motivációkat, és sokszor emberek által méltatott cselekedeteket úgy könyvel el, mint amelyek forrásaként az önzés és az aljas álszentség található. Életünk minden cselekedetét – akár kiváló és dicséretre, akár cenzúrázásra méltó és megvetendő – az az Isten ítéli meg, aki megvizsgálja a szíveket, amelyekből az illető cselekedetek fakadtak.” (GW, 275) ■

A JÓ CSELEKÉSE EMILIAN NICULESCU

A MOTIVÁCIÓ AZ,
AMI RÁMUTAT
A CSELEKEDETEK
IGAZI JELLEGÉRE.

Emilian Niculescu, nyugalmazott lelképásztor

A POZITÍV ÉRZELMEK SZEREPE

FIGYELEMBE VÉVE A POZITÍV ÉRZELMEK HATÁSÁT A MISSZIÓ-MUNKÁRA, NEM CSODA, HOGY ELLEN WHITE KIJELENTETTE: „MUNKÁNK VÉGZÉSÉBEN ÖRÖMÖT SZERETNÉNK LÁTNI.”

Habár 1850 és 1880 között a pszichológiát sok esetben a mesmerizmussal (hipnózissal), valamint a frenológiával társították, később jelentős mértékben elszakadt ezektől az elméletektől, és az emberi gondolatok, érzelmek és magatartásformák tudományos kutatása révén egyre közelebb került az egzakt tudományokhoz.

A pszichológia széles körben kutatta az érzelmeket és azok hatását az emberi szervezet működésére. A klinikai pszichológia ugrásszerű fejlődésére főleg a két világháború után került sor, amikor a hangsúly a háború nyomán jelentkező számos traumának a kezelésére kezdett áthelyeződni.

1998-tól kezdődően az emberi érzelmvilág tanulmányozása új lendületet kapott az amerikai Martin Seligman pszichológus hozzájárulásának köszönhetően, aki megállapította, hogy az emberiség zaklatott történelme miatt a pszichológia túlságosan sokat foglalkozott az elmezavarokkal és azok kezelésével, és túl keveset az ember boldogabbá tételével. Ezért tehát mind megelőzés, mind pedig a zavarok kezelésekképpen Seligman a *pozitív pszichológiát* javasolta, ami az erkölcsi erényekre és a boldogságra fókuszált, ahogy Pál apostol is kijelentette: „Amik csak tiszták, amik

csak kedvesek, amik csak jó hírűek; ha van valami erény és ha van valami dicséret, ezekről gondolkodjatok” (Fil 4:8).

A pozitív érzelmek is ennek a pszichológiai megközelítésnek a tárgyai. A kutatások szerint a negatív érzelmek (szomorúság, düh, csalódás, stb.) nagyobb számban vannak jelen a pozitív érzelmeknél (boldogság, csodálkozás, stb.).¹ Ennek alapján a kutatások csak megerősítik mindazt, amit a Biblia a bűn okozta romlásról mond, melynek következtében csökkent az életévek száma, de az életerő és az értelmi képesség is, továbbá apadt a pozitív érzelmek száma, viszont bővült a negatív érzelmek palettája, melyek közül elsőként tűnik ki az addig ismeretlen szégyenérzet (1Móz 3:7) és félelem (1Móz 3:10). Mivel „az evangélium lényege a helyreállítás és a megújítás”², valamint az ember eredeti állapotába való visszaállítása, teljesen természetes, hogy a megoldás e folyamatában a hangsúly az egészséges és kiegyensúlyozott pozitív érzelmek fejlesztésére esik – még akkor is, ha a helyreállítás folyamatában bizonyos negatív érzelmek is szerepet játszanak (például a bűnbánat).

Kutatók megfigyelték, hogy a negatív érzelmek korlátolt, sajátos és egyedi magatartásbeli tendenciákhoz köthetők: a düh az agresszióhoz (a dühös Kain gyilkosságot követ el), a csüggedés elszigetelődéshöz (a gazdag ifjú megszorodva távozik – Mk 10:22), miközben a pozitív érzelmek a tevékenységek sokkal szélesebb skáláját bocsátják rendelkezésünkre. Ezért van az, hogy az ember örömeiben ugrál, táncol, terveket készít, énekel vagy átölel másokat.³ Amikor a frigyűdát visszahozták Jeruzsálembe, Dávid örömeiben terveket készít, énekel, ugrál, táncol, dicsőíti Istent és ételt oszt a népnek (1Krón 15). A Jézus jelenlétének örvendő Zákeus lakomát szervez, nyilvánosan vall megtéréséről, segít a szegényeken, és az általa becsapott embereket kártalanítja (Lk 19:6-8). Figyelembe véve a pozitív érzelmek hatását a missziómunkára, nem csoda, hogy Ellen White kijelentette: „Munkánk végzésében örömet szeretnénk látni.”⁴

Feltevődik a kérdés, hogy ellenőrzés alatt tartatók-e az érzelmek, vagy egyszerűen csak ural-

nak bennünket? A kutatások szerint az érzelmeket nem az élet eseményei generálják, hanem az, ahogyan értelmezzük magunknak ezeket az eseményeket. Ugyanazt az eseményt eltérő módon fogjuk fel bizonyos idő eltelté után, és ez eltérő érzelmeket válthat ki. Nátán próféta erre az igazságra érzett rá, amikor meg kellett dorgálnia Dávidot. Tudta, hogy különböző érzelmeket válthat ki Dávid felfogása a dorgálással kapcsolatosan. Ezért igyekezett nem személyeskedésnek beállítani az eseményt (ebben az esetben *dühöt* váltott volna ki), hanem az áldozat, Urriás szempontjából megközelíteni a történeteket. Ennek az lett a következménye, hogy Dávidban teljesen más érzelmi reakciót – *megdöbbenést* – váltott ki. Tehát a jó hír az, hogy az események egészséges bemutatása által ellenőrzés alatt tarthatjuk a kiváltott érzelmeket.

A pozitív érzelmek jótékony hatásai

Pszichológiai téren a pozitív érzelmek alacsony száma sok lelki probléma alapját képezi. „Semmi sem tesz oly könnyen beteggé, mint a levertség, a nyomott hangulat és a szomorúság. Borzalmas a depresszió.”⁵

Másfelől pedig a több pozitív érzelmek jó kedélyállapothoz és értelmi egészséghez köthető. A pozitív érzelmek védelmet és alkalmazkodási képességet nyújtanak az élet nehézségei közepette. Akár problematikus helyzetekben is megélhetők ilyen érzelmek: van, aki még a nehézségből is „viccet csinál”, vagy akár az ilyen helyzetben természetes állapotokkal ellentétes érzelmeket él meg. Jézus arra bátorít, hogy a megvetés és üldözés idején törekedjünk pozitív érzelmekre: örüljünk és örvendezzünk (Mt 5:11-12). Jakab is pozitív érzelmekre serkent a megpróbáltatások közepette (Jak 1:2), Pál pedig ezt mondja: „Felettből való az én örömöm minden mi nyomorúságunk mellett” (2Kor 7:4), és megdicséri a keresztényeket, hogy örömmel viszonyulnak javaik elrablásához (Zsid 10:34). Férje halála után Ellen White a következőket írta: „Néha nehezemre esik jókedvűnek mutatkozni, miközben a szívem meghasad a fájdalomtól... Fájdalmamban szerettem volna felkiáltani, de... éreztem, hogy nem lenne keresztény dolog, ha átadnám magam a szomorúságnak... Bűnös dolog átadni magunkat a háttár nélküli gyásznak és siralomnak. Krisztus kegyelme által nyugodtak, sőt derűsek lehetünk a keserű próba idején is.”⁶

A pozitív érzelmek főleg a nehézségben fontosak, mert segítenek elkerülni a pánikot, alkalmazkodási stratégiák azonosítására serkentenek, végül pedig segítenek visszazökkenni a megszokott életvitelünkhöz.

Társadalmi és szakmai téren a pozitív érzelmeket magas fokú hatékonysággal és sikeresebb munkavégzéssel társítják. A túlnyomórészt pozitív érzelmekkel rendelkező személyek ezenfelül közvetlenebbek, kreatívabbak és rugalmasabbak,⁷ több barátjuk van, így a nehéz helyzetben sokkal több támogatásra is számíthatnak.

Testi téren a kutatások azt igazolták, hogy „a vidámság és a remény beragyogja mások ösvényét is, és »életük ezek azoknak, akik megnyerik, és egész testüknek egészség« (Péld 4:22)”.⁸ A pozitív érzelmek tehát védelmet nyújtanak a megbetegedések ellen, ugyanakkor gyorsabb felépülést, kevesebb fájdalmat és a közösségben élők számára hosszabb életet biztosítanak. „Ha a csüggedés és lehangoltság fölé emelkednek, nagyobb kilátásuk van a gyógyulásra,”⁹ mivel a pozitív érzelmek védőkörlátot emelnek a stressz előtt, és jótékonyan hatnak az immunrendszerre, valamint a szív- és érrendszerre.¹⁰

Következtetés

„A lélektan igazi elvei megtalálhatók a Szentírásban.”¹¹ A kutatások igazolták azt, amit a Biblia évezredek óta állít. Noha nincs szükségünk a tudományra, hogy elhiggyük a bibliai elvek valóságát, kijelenthetjük, hogy ezek a kutatások tovább erősítik bizalmunkat, ragaszkodásunkat és lelkesedésünket az Élet Könyvéhez.

„Ha a nevelés nemzedékeken át egy másik terv szerint zajlott volna, a mai fiatalok nem lennének ennyire lezüllött, méltatlan állapotban. Az iskolákban a tanítóknak érteniük kellett volna a gyermekpszichológiához”¹², és a hangsúlyt a gyermek élete minden területére kiterjedő fejlődésére kellett volna helyezniük – beleértve az érzelmi területet is.

Habár sötét világban élünk, mégis a szépség számos oázisa áll rendelkezésünkre, amelyre összpontosíthatunk, és Isten szeretetének és gondoskodásának számos bizonyítékába kapaszkodhatunk. „Éppoly kötelességünk leküzdeni a búskomorságot, az elégedetlen gondolatokat és érzéseket, mint imádkozni.”¹³

„Amikor valaki hogyléted felől érdeklődik, ne próbáld valami szomorú dologgal sajnáltatni magad! Ne beszélj... fájdalomaidról és szenvedéseidről! (...) Inkább Isten nagy hatalmáról beszéljünk... Nincs-e minden pillanatban okunk a hálára, még ha viszontagságos is az utunk?”¹⁴

Az érzelmek nagyon fontos szerepet játszanak a kedélyállapot, valamint az Istennel és embertársakkal való kapcsolatban. Ennek következtében tehát, „ha törekednél az elégedett, vidám kedélyre, az elősegítené, hogy jobban megragadd a jelen és eljövendő életet.”¹⁵ Törekedj a pozitív érzelmek feltételeinek megteremtésére, tápláld azokat mindenekelőtt a mennyei való kapcsolatban, majd a családban, a gyülekezetben, a baráti körben és a társadalomban. Ilyen téren minden tőled, illetve a naponta meghozott döntéseidről függ. Ne panaszkodj,

**AZ ÖRÖM
ÁPOLÁSA
ADRIAN
BELEAN**

„A VIDÁM ELME
JÓ ORVOSSÁG-
GUL SZOLGÁL;
A SZOMORÚ
LÉLEK PEDIG
MEGSZÁRAZTJA
A CSONTOKAT”
(PÉLD 17:22)

hogy túl sok a negatív érzelem a gyülekezetben, hanem inkább tegyél ellene! Határozd el, hogy vidám és pozitív leszel! Ez is lelki szolgálatot jelent. ■

Adrian Belean, lelképásztor, Bánáti Egyházterület

1. Aurora Szentágotai-Táatar, Daniel David, *Tratat de psihologie pozitivă*, Polirom Kiadó, Bukarest, 2017, 13. o.
2. Ellen G. White, *Egészségügyi tanácsok*, 31. o.
3. B. E. Kok et al, The broadening, building, buffering effect of positive emotions, idézet: Aurora Szentágotai-Táatar, Daniel David, *Tratat de psihologie pozitivă*, Polirom Kiadó, Bukarest, 2017, 16. o.

4. Ellen G. White, *Jótekonyság*, 89. o.
5. Ellen G. White, *Bizonyságtételek*, 1. köt., 702. o.
6. Ellen G. White, *Szemelvények*, 2. köt., 267. o.
7. Aurora Szentágotai-Táatar, Daniel David, *Tratat de psihologie pozitivă*, Polirom Kiadó, Bukarest, 2017, 25. o.
8. Ellen G. White, *Boldog otthon*, 431. o.
9. Ellen G. White, *A nagy Orvos lábnyomán*, 229. o.
10. Aurora Szentágotai-Táatar, Daniel David, *Tratat de psihologie pozitivă*, Polirom Kiadó, Bukarest, 2017, 26. o.
11. Ellen G. White, *Értelem, jellem, egyéniség*, 1. köt., 10. o.
12. Ellen G. White, *Tanácsok szülőknek, tanítóknak és tanulóknak*, 83. o.
13. Ellen G. White, *A nagy Orvos lábnyomán*, 251. o.
14. Ellen G. White, *A nagy Orvos lábnyomán*, 253. o.
15. Ellen G. White, *Bizonyságtételek*, 2. köt., 433. o.

NYUGOVÓRA TÉRT

DOMNICA HERȚELIU

A második világháború idején a Iași megyei Deleni falucskában, 1943. július 20-án újabb gyermek született: Domnica. Édesapja, Gheorghe Dobrea szakaszvezető épp a fronton szolgált. A család adventista hagyományok szerint bibliai nevet szeretett volna adni az újszülöttnak (Eszter), de az Antonescu-rezsim, amely általában ellenséges volt az evangéliumi közösségekkel, de különösképpen az adventista egyházszal, már a Dobrea család új tagjának megszületése előtt érezte hatását. 1942–1943 telén az áldott állapotban levő édesanyát, Ioana Dobreát letartóztatták, és arra kényszerítették, hogy a dermesztő hidegben gyalog menjen el a 43 kilométerre fekvő megyeszékhelyig.

Amikor az újszülöttet bejelentették az anyakönyvi hivatalnál, az Antonescu-rezsimet hűen kiszolgáló tisztviselő felháborodottan jelentette ki: „Elég már ezekből a bibliai nevekből (Eszter), a gyermek neve Domnica lesz!” S a hatalmi visszaélés eredményeként a születési bizonyítványon a bürokrata döntése érvényesült.

Domnica szülőfalujában járt elemi iskolába. A legjobb tanuló volt. A hely és az akkori idők társadalmi-kulturális megszorításai arra készítették, hogy szakmát, szabászatot tanuljon. Következett, hogy az akkori szokásokhoz híven a szomszéd falu egyik „mestere” mellé szegődött inasnak. Szakmai tevékenységét kifinomultság és kiválóság jellemezte.

Az adventista vallásgyakorlathoz híven életének legfontosabb könyve a Biblia volt. Mélyszélesen ragaszkod-

dott a Szentírás tanulmányozásához, felfedezte az emberek és Isten iránti szeretetet. Papírlapokra jegyzetelt, miközben naponként kutatta a Szentírást, és ez kiváló segítséget nyújtott a keresztsége előtt a hitalapelvek elsajátításában. 1957-ben megvallotta hitét, keresztség által szövetséget kötött az Úrral, és a helybéli heted-napi adventista gyülekezet tagja lett.

1969-ben életének újabb fontos eseményére került sor: házasságot kötött Ioan Herțeliúval. Az új család úgy döntött, hogy Deleni-ben marad. Az Úr hét gyermekkel áldotta meg őket: Ioan (1971), Claudiu (1975), Mya Lăcrămioara (1977), Albert (1978), Amalia (1982), Agnos Millian (1985) és Emanuel Eduard (1987). Amalia súlyos egészségi problémákkal küzdött, és nem élte túl a gyermekkort, 1986-ban, alig 4 éves korában hunyt el.

Életének utolsó éveiben Domnica Herțeliu többféle betegségben szenvedett, több műtéten is átesett, és hosszú időt töltött kórházban. Ezért a család úgy döntött, hogy a nyarat Deleni-ben tölti, a téli időszakot pedig a Târgoviște városában élő Mya lánya közelében, egy kényelmes lakásban. Számos testi szenvedésén a városi kórházban próbálták enyhíteni, sajnos sikertelenül. 2019. május 13-án Domnica Herțeliu a viszontlátás reményében megpihent az Úrban.

„Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg mostantól fogva. Bizony, azt mondja a Lélek, mert megnyugosznak az ő fáradságuktól, és az ő cselekedeteik követik őket” (Jel 14:13).

Lejegyezte a fia, Agnos Herțeliu

A MEGKÜLÖNBÖZTETŐ JEL

Ez az út, ezen járjatok; ha jobbra és ha balra elhajoltok.

Bușteni városán átutazva figyelmünket felkelti a Caraiman-csúcson található kereszt, amelyet a háborúban elesett hősök emlékére állítottak. Azonban a kereszt megtekintésétől és megcsodálásától egészen a megérintéséig hitre és akaterőre van szükség.

Évekkel ezelőtt egy szép őszi napon kirándulást szerveztünk a Bucsecs-hegységbe. Lelkes fiatalokból álló csoportunk célul tűzte ki, hogy feljuttunk a kereszthez. Amikor felsorakoztunk a túrára, vettem észre, hogy egyesek teljesen felkészületlenül érkeztek. Úgy voltak felöltözve, mintha a gyülekezetbe mennének.

Aztán kijelöltük az útvonalat, és egyeztettünk arról, hogy milyen turistajeleket kell követnünk. Csoportunk énekelve, jókedvvel indult el. Én a sor végén haladtam, biztos akartam lenni, hogy senki sem marad le. Rövidesen azonban észrevettem, hogy az elől haladók letérnek az ösvényről, egy sokkal szélesebb útra fordulnak, amely a nemrég használatba adott felvonók alatt halad el. Kiáltozva szaladtam előre, de nem tudtam megállítani őket. Úgy nyomultak, mint az életüket mentő török hordák. Végül mégis megálltak egy hatalmas felvonó-oszlop alatt. Utolértem őket. Nem tudták, hol vannak. Tanácstalank voltak.

Határozottan kiáltottam: „A jeleket kell figyelni! Titeket valaki félrevezetett.” És attól kezdve rémálomszerű pillanatokat éltünk át, amelyek akár tragédiával is végződhetek volna. Egyszerűen nem találtuk az utat. Csoportunk ott állt egy mély szakadék peremén, kétségbeesetten fogódzva a felvonó tartóoszlopába. Bármilyen vélemény hangzott is el a megoldásra vonatkozóan, azonnal pánikot keltett. A nap már lassan búcsúzásra készült, hogy a hideg éjszakában magunkra hagyjon. Minden azt sejtette, hogy a szabadban töltjük az éjszakát, elkéssük a vonatot, és otthon maradt szereteteink aggódni fognak miattunk. Nem volt kommunikációs eszközünk, sem zseblámpánk, de még egy szál gyufánk sem.

Az élet számos előreláthatatlan pillanatot tartogató utazás. De mire jók a jelek?

Nélkülük leáll a forgalom, nem érünk célba, képtelenek vagyunk megszervezni az életünket. Minden az útjelzőktől függ. Bár manapság a rendelkezésünkre álló technológia a föld bármely pontján megtörtént eseményt képes jelezni, mégis

vannak emberek, akik figyelmen kívül hagyják a jeleket. A figyelmeztetésekkel szembeni közömbösség számos áldozatot követel.

A nyomasztó gyötrődés közepette mindannyian csendes imát rebegtünk, amikor felcsillant egy halvány fénysugár. Mindenki a maga módján próbált kiáltozni, hátha valaki felfedez bennünket. A völgyben egy turistacsoport épp a keresztől tartott lefelé. Meghallották a kiáltásainkat, és rájöttek, hogy eltévedtünk. Elemlámpáikkal világítottak, s így egy kis árkon leereszkedhettünk a kijelölt útvonalhoz. Fontos tehát a jel!

Íme, az Úr jele

Az átélt tapasztalat mély nyomott hagyott bennünk. Ha figyelmen kívül hagyjuk a jelet, eltévedünk. Isten már a teremtéskor jelek és csodák által nyilatkoztatta ki magát az embernek. A jelnek különböző rendeltetése van: figyelmeztet, utat mutat, rendet teremt, emlékeztet, kinyilatkoztatást nyújt stb....

1Móz 1:14 versében azt olvassuk, hogy az égitestek jelek, amelyek az időket, a napokat és az éveket mutatják. Az ember teremtése után az Úr nem épített védőkorlátot a jó és gonosz tudásának fája köré, és nem is állított oda kardforgató kerubokat. A fa az Isten iránti hűség jele volt. A jel áthágása pedig halált jelentett. A szabad választási lehetőség nem szavatolja a jelek tiszteletben tartását, viszont felkínálja az életet. Kaint egy isteni jel védte attól, hogy megöljék. Jákob akkor határozta el, hogy elhagyja apósa otthonát, amikor eszébe jutott a Béthelnél felállított jel. Özönvízkor a szivárvány annak volt a jele, hogy többé nem pusztul el víz által a föld. Érdemes tanulmányozni az Istentől kapott jeleket, melyek utat mutatnak és figyelmeztetnek, hogyan kell biztonságban élnünk, Isten akarata szerint. A teljes Szentírás annak a bizonyítéka, hogy a földi történelem során Isten kommunikált az emberrel.

Felteszem a kérdést: napjainkban van-e még jelentősége a jeleknek?

Már senki sem kételkedik abban, hogy a földi élet a végéhez közeledik. Kutatók, politikusok és vallási vezetők egyaránt apokaliptikus időkről

**AZ ÉBREDÉS
SZÜKSÉGESSÉGE
GILI
ANTEA**

**ŐSZEL DÍSZBE ÖLTÖZ-
NEK A FÁK, BETAKARÍ-
TÁSRA KERÜL A TERMÉS,
ÉS EGYRE TÖBB JEL UTAL
ARRA, HOGY NEHÉZ
IDŐK KÖVETKEZNEK.**

beszélnek. A bonyolult technológia is tehetetlen a természet erejével szemben. A világ teljes zűrzavarban él, eltűnt a jövő bizonyossága és a lelki nyugalom. A stresszoldó terápiáknak csupán placebo-hatásuk van, és képtelenek kezelni magát a kiváltó okot, ezért nem tudunk pozitívan gondolkodni. Mit ajánl ezzel szemben Isten? Hol találjuk meg azt a jelet, amely ezekben a napokban megmutathatja a helyes irányt?

Elsősorban fel kell fedoznünk Jézust, mert egyedül csak Ő segíthet. A bölcsek és a betlehemi domboldalakon legeltető pásztorok is jelet követtek, így kellene nekünk is felfedoznunk mind-

stb. Mindezek mellett azonban Jézus visszajövetelének reménye nem veszett ki. Csakhogy történt valami. Mivel a Vőlegény késett, a szüzek elaludtak. És ez az állapot valódi hisztériát váltott ki, mindenki meg akarta tudni, mikor jön vissza Jézus. És ez nagyon sok csalódást eredményezett.

A tanítványok megkérdezték: *Micsoda jele lesz a Te eljövetelednek?* Jézus pontosan megmondta a jelet, viszont közölte, hogy a napot és az órát csak az Atya ismeri. Emberi természetében Jézus csupán annyit tudott, amit az Atya kinyilatkoztott számára. Ezzel magyarázható, hogy miért kérik eljövetele. Míg a földön járt, Jézus nem látott a távoli jövőbe. A mennybemenetele után íródott Jelenések könyve a visszajövetelére váró nemzedékek számára a jelek és jelképek útmutatójává vált.

Mikorra állítottad be a cseregőőrat?

Napjainkban azonossági válságban a világ. A várakozók megpróbálnak eltávolodni az idők jeleitől és a hármasszöveg üzenetétől, és inkább jó magaviseletű keresztények akarnak lenni. Ennek alapján állítják, hogy az „Isten országának ez az evangéliuma hirdettetik majd az egész világon, bizonyosságul minden népnek; és akkor jó el a vég” kinyilatkoztatás már nem jöhet szóba, mivel a népességnövekedés riasztó méreteket öltött. Még a rendelkezésünkre álló technológia mellett sem szerezhet minden ember tudomást az evangéliumról. Túlságosan sokat hagyatkozunk menedzseri képességeinkre és anyagi eszközeinkre, közben tudatosan figyelmen kívül hagyjuk azt, hogy a munka „nem erővel és nem hatalommal, hanem az Úr Lelkével” fog befejeződni – mondja az Úr.

Régóta emlegetjük a „halálos sebet”, de a *fenevad* mégis zavartalanul jár-kel a földön. Az öku-menizmus ma már beteljesült álmom. A Katolikus Egyház ernyője alá gyülekeztek a nagy vallások. Még a leghihetlenebb dolgok is beteljesedtek. Luthert rehabilitálták, de a reformáció megbukott. Mindannyian testvérek vagyunk Krisztusban! Ugye, jól hangzik?

Igen ám, de ez a vallási rendszer világhatalomra tör. Mindig is ez volt a célja. A globalizációt és az általánossá váló migrációt támogatva profitál a társadalmi konfliktusokból és az integrációs nehézségekből, és kinyújtja karját a politikai hatalom felé, ígérve, hogy képes megoldani a válságot. „Ezeknek egy a szándékuk; erejüket és hatalmukat is a fenevadnak adják.”

A Jelenések könyve „Jézus Krisztus kijelentése, amelyet adott néki az Isten, hogy megmutassa az ő szolgálóinak, amiknek meg kell lenniük”. Az idők jeleit tanulmányozva felfedezzük, hogy a második

A BÖLCSEK ÉS A BETLEHEMI DOMBOLDALON LEGELTETŐ PÁSZTOROK IS JELET KÖVETTEK, ÍGY KELLENE NEKÜNK IS FELFEDEZNÜNK MINDAZT, AMIT ISTEN HÁTRAHAGYOTT EZEKRE AZ IDŐKRE VONATKOZÓAN. JÉZUS VÁLASZT ADOTT A TANÍTVÁNYOKAT GYÖTRŐ KÉRDÉSEKRE.

azt, amit Isten hátrahagyott ezekre az időkre vonatkozóan. Mielőtt Jézus visszatment a mennybe, választ adott a tanítványokat gyötrő kérdésekre. Mielőtt mennybe ment volna, Jézus választ adott a tanítványok kérdéseire. Példázatok segítségével mutatta be a végidei emberek magatartását. Egyesek azt hiszik, hogy az Úr késik, és gondtalanul élnek az életüket, mások visszautasítják a meghívást a menyegzőre, de sokan rohanganak jelek és csodák után. Még az írástudók és a papok is bezárják az emberek előtt a mennyek országát. A legszomorúbb helyzetben azonban azok vannak, akik magukat Isten végidei egyháza tagjainak tartják. Mindent tudnak az Úrról, szövetséget kötöttek Vele, megigazultak, és erőt kaptak a győzelemhez, hitték és hirdették az eljövetelet, de befáradtak a várakozásba, és elaludtak.

Ha csak a jelenben élsz, képtelen vagy a jövőre gondolni. Vajon sikerült Jézusnak megnyugtatnia a tanítványokat? Elvárásainak nem felelt meg a vég jeleinek felsorolása. Jézus visszajövetelére számukra a nemzet jólétét és a római iga alóli felszabadítását jelentette. És ezen nem tudtak túllépni. A Jézus korát követő nemzedékek a legnehezebb helyzetekkel szembesültek: Jeruzsálem és a templom lerombolásával, keresztényüldözéssel,

angyal figyelmeztető üzenetének idejében élünk: „Leomlott, leomlott Babilon, a nagy város...” De hogyan omolhat össze, hiszen minden nemzet a fenevadat csodálja? A részegítő ital hatására Bábel hívei teljesen elveszítették valóságérzetüket. Istent emberi intézményekkel helyettesítették, s a vallás paráznává, korrupttá és romlottá lett.

Ennek az angyalnak az a feladata, hogy felébressze napjaink alvó szüzeit. „Ezt mondja az Ámen, a hű és igaz biznyság, az Isten teremtesének kezdete: Tudom a te dolgaidat...” Ebben nincs semmi örömteli, nincs dicsérő szó. Laodicea, a kereszténység történelmének utolsó szakasza, a végnapjait éli. Az a civilizációs szindróma, amelynek nincs szüksége Istenre, azt a felfogást eredményezte, hogy az egyház emberi intézmény, és a kinyilatkoztatás helyét átvette a logika. Ez még a leghűségesebb várakozókra is átragadt. Azt állítják, hogy a legtisztább elvekkel, a legmagasabb szintű erkölcsösséggel és lelkiséggel rendelkeznek, miközben tragikus helyzetben vannak, mivel nem tudják, hogyan látja őket Isten.

A gazdagság, a missziós tervek és mega-evangelizációk csak táplálják a magabiztosság érzését. Hiányzik a szenvedély, a személyes munka, az önmagunkról való lemondás, a Lélek ereje és a megtérés csodája. Nem kell neveket említenünk, mivel mindannyian Laodiceában élünk. Éveken át azzal nyugtattuk magunkat, hogy mi vagyunk a Maradék, és elfelejtettük, hogy az Akol lényegében nem egyházi intézmény. Nem akarjuk elhinni, hogy Laodicea a népre kimondott ítéletet is jelent. A hű tanúbiznyság ünnepélyesen figyelmeztet: „Mivel lágyemeleg vagy, sem hideg, sem hűvös, kivétel téged az én számból.” Mindez rostálást, általános nagytakarítást, a szüzek ébredését feltételezi. Jézus még vár, hogy megnyissuk előtte az ajtót, és velünk vacsorázhasson. Az utolsó erőfeszítéseket teszi annak érdekében, hogy táplálhasson és erő adhasson a nagy nyomorúság idejére.

Az alvó szüzek kegyessége

Teljes félreértésben élünk. Egyesek azzal vádolnak, hogy túl zajosak vagyunk, és túlzott figyelmet szentelünk a fenevad minden mozdulatának, mások viszont azzal nyugtatnak, hogy jelenlegi állapotunknál sosem leszünk jobbak, ezért az olcsó kegyelem gondolatát hangsúlyozzák, mely mögött nem húzódik valódi megtérés. De semmit sem használ úgy tekinteni Krisztusra, hogy nem engedjük meg neki életünk megváltoztatását. Ellenkezőleg: mind jobban eltávolít Tőle.

Egyesek egész életükben olvasták a Bibliát, számos ismeretre szert tettek, sőt, ez volt az alap-

foglalkozásuk. Ez olyan, mintha úgy akarnál feljutni a Caraiman-csúcson álló keresztre, hogy csak a keresztre nézel, és nem a lábad elé is. Sokan választják a kitaposott, széles utat, ahol nincsenek jelek és kockázatok, de ez az út a szakadékhhoz vezet. Az okosabbak kifizetik a jegyet, és a kegyelem „felvonójával” haladnak a csúcs felé, közben a pillanat gyönyöreinek hódolnak. Valamivel közelebről szemlélik a keresztet, de nem érzik szükségét annak, hogy összetörten a kereszt lábához essenek. A legfontosabb azonban a jel! Akik a kijelölt úton haladnak, életük legmagasabb pillanatait fogják átélni. S bár a végcélhoz közeledve egyre rögzesebb az út, a sziklához rögzített lánc és néhány segítő kéz a rendelkezésedre áll. A csúcsra érve aztán már nem ragad magával a világ kínálata, hanem csak haladsz előre, és a kereszt lábához borulsz „megfáradtan és megterhelten”.

Csőd szélén álló céghez hasonlóan próbálkozhatunk különböző stratégiákkal is. Hajlamosak

A HŰ TANÚBIZNYSÁG ÜNNEPÉLYESEN FIGYELMEZTET: „MIVEL LÁGYMELEG VAGY, SEM HIDEG, SEM HÉV, KIVETLEK TÉGED AZ ÉN SZÁMBÓL.” MINDEZ ROSTÁLÁST, ÁLTALÁNOS NAGYTAKARÍTÁST, A SZÜZEK ÉBREDÉSÉT FELTÉTELEZI. JÉZUS MÉG VÁR, HOGY MEGNYISSUK ELŐTTE AZ AJTÓT, ÉS VELÜNK VACSORÁZHASSON.

vagyunk kímélni önmagunkat, kerüljük az életünket uraló énünkkel való szembesegülést. Ahogy telnek a napok, belefeledkezünk a világiasságba és a lelki kényelembe. A kereszténység az évszázadok során babilóniai mentalitáshoz ragaszkodott, és Krisztust az egyházzal helyettesítette.

**AZ ÉLETED A TÉT,
ÉS MÁR SENKI
SEM SEGÍTHET.
A SZÜZEK FEL-
ÉBREDÉSÉNEK
PILLANATA LESZ
A JEL, ÉS AKKOR
TÖRTÉNIK MEG
A KÜLÖNBÉG-
TÉTEL. A SZÜZEK
KÖZÖTT VANNAK
A HITTESTVÉ-
REINK, A GYÜ-
LEKEZETI SZOL-
GÁLTATTEVŐK,
A ROKONAINK
ÉS A GYER-
MEKEINK IS.**

Belealudtunk a sok prédikációba? Nem az álmatlanságban szenvedők fogják felébreszteni a szüzeket. Az igazi őrszemek nem lazítanak és nem lágymelegek. Talán már közönségessé váltak a vég jelei? Nem képesek felrázni bennünket a hatalmas erejű természeti katasztrófák, a gazdasági és politikai válságok, az ellenőrizhetetlen globalizáció és migráció, a polgárháborúk, terrortámadások, vagy az összes földi gonoszság? Az ol-tár alól a szentek elkeseredett kiáltása hallatszik: „Uram, te szent és igaz, meddig...?”

Éjfélkor kiáltás ébresztette fel a szüzeket. „Íme a Vőlegény! Menjetek eléje!” A felszólítás, hogy ki kell menniük Babilonból, felébresztette bennük a reményt, ami túlélésük egyetlen módja volt. Fogták a lámpásaikat, és sietve kimentek. Eddig nem volt különbség közöttük. A külső sötétség azonban nehéz helyzetet teremtett. Eljött a végső választás pillanata. „Ha valaki imádjá a fenevadat és annak képét, és bélyegét felveszi vagy homlokára vagy kezére, az is iszik az Isten haragjának borából, amely elegyítetlenül töltetett az ő haragjának poharába.” A jel az tehát, ami megkülönböztet! Szörnyű lesz rájönni, hogy nincs elegendő olajad. Már nem szerezheted be, és senki sem segíthet helyes döntést hoznod. Keresztény, várakozó életed akkor teljesen összeomlik. Pedig tudtad, hogy mi következik, olvastad és hallottad!

A valóságra eszmélve magyarázatokat, szövegeket, idézeteket, gyülekezetet, testvért próbálsz keresni. De ezen a „borsajton” mindenkinek egyedül kell átmennie. Az életed a tét, és már senki sem segíthet. A szüzek felébresztésének pillanata lesz a jel, és akkor történik meg a különbségtétel. A szüzek között vannak a hittestvéreink, a gyülekezeti szolgálattelvők, a rokonaink és a gyermekeink is.

A megkülönböztető jel

Kismértékben megízlelhettem, hogy mit jelent egyedül bizonyosságot tenni arról a jelről, amelynek viselését felvállaltam. Nemrég meghívtak egy beszélgetésre, amelynek témája a Tízparancsolat volt. Meghívóm a Katolikus Egyházzal szimpatizál, pedig sokat beszélgettünk a bibliai igazságokról. A szemináriumot a fővárosi Szent József plébánián tartották. Amikor a 4. parancsolatról volt szó, kíváncsi volt, hogyan fogom megvédeni a szombat-ünneplést a katolikus papok előtt. A terem zsúfolásig megtelt, a jelenlevők csendben várakoztak. Láttam, hogy nagyon sok katolikus hívő volt jelen, de a társadalom magasabb rétegeinek tagjai közül is sokan voltak jelen. Arra számítottam, hogy végig kell hallgatnom a szombat vasárnapra való áthelyezésének törté-

nelmi érveit. De nem ez történt. Az alapgondolat az volt, hogy Isten nem várja el egy bizonyos nap megtartását és megszentelését, hanem csupán az a fontos, hogy lehetőségeink szerint szakítsunk időt arra, hogy Istennel legyünk.

Az érvelés alátámasztására Istennek a vallási formáktól és külsőségektől – többek között a nyugalomnapoktól – megfojtott világ iránti gondoskodásáról és szeretetéről beszéltek. A hallgatók látszólag elégedettek voltak a 4. parancsolatra vonatkozó magyarázattal. Ezután kérték, hogy a jelenlevők közül valaki véleményezze az elhangzottakat. A felszólalók többnyire csak az előadóra vonatkozó udvarias megjegyzéseket tettek. Én azonban erőteljes lelki indítást éreztem, hogy megszólaljak. A barátom türelmetlenül várta a felszólalásomat. De Uram, hogyan zavarhatnám meg a jelenlevők nyugalalmát? Ekkor az előadó azt mondta, hogy ezzel akár befejezettnek is tekinthetjük a találkozót.

Abban a pillanatban hirtelen felpattantam az ülőhelyemről. Egyetlen gondolat hasított át a fejem: a megkülönböztető jel. „Engedjék meg, hogy közbeszóljak – mondtam. – Szeretném megkérdezni, hogy tévedés-e a részemről, ha már kiválasztottam magamnak azt a nyugalomnapot, amit Isten elrendelt?” A méhraj hangjához hasonló moraj arra utalt, hogy nem igazán értik a szavaimat. A minden hájjal megkent, karizmatikus előadó engedékenyen rám nézett, és csak ennyit mondott: „Így gondolkodik egy szektáns.” Aztán felajánlotta, hogy ha óhajtom, a végén elbeszélgethetünk.

Nem tudom, mit értettek meg a jelenlevők, egy dolog azonban biztos. Senki sem tudta, hogy a 4. parancsolat örök emlékoszlop az ember számára, a világegyetem Teremtője iránti hűségnyilatkozat, jel a megváltottak homlokán. Rájöttem, mekkora félreértés, milyen babiloni zűrzavar van az emberek fejében. Képesek lenyelni bármilyen tanítást, nem néznek utána, nem gondolkoznak, és a széles úton járnak.

Barátom, testvérem, ne feledd, hogy a világ lakosai a világ borától részegeznek meg. Jön az ítélet napja, amikor azok, akik engedtek a világ csábításainak, meghajoltak annak állóképe előtt, előjogok sorának és hatalomnak örvendhettek, egyszer majd ellene fordulnak, mert úgy érzik, becsapták őket. Ne várd meg, hogy leomoljon a nagy Babilon! Akkor már túl késő lesz! Ma, ha az Ő szavát halljuk, nyissuk meg az ajtót, és éljünk boldog közösségben Ővele! ■

Gili Antea, a bukaresti Labirint gyülekezet tagja

MÓZES ÉS JÉZUS KRISZTUS

Szólt az Úr Mózeshez: „Prófétát támasztok nékik az ő atyjuk fiai közül, olyat, mint te, és az én ígémet adom annak szájába, és megmond nékik mindent, amit parancsolok néki. És ha valaki nem hallgat az én ígéimre, amelyeket az én nevemben szól, én megkeresem azon!” (5Móz 18:18-19)

Izrael fiai valószínűleg arra számítottak, hogy újból Mózeshez hasonló prófétájuk lesz. Talán Józsué, vagy valaki más, de mindenképpen próféta. Csakhogy az ígéretnek messiási jelentősége volt, nem ótestamentumi prófétákra, sem újtestamentumiakra, hanem a Messiásra vonatkozott. Erre utalt Péter apostol is: „Mert Mózes ezt mondotta az atyáknak: Prófétát támaszt néktek az Úr, a ti Istenetek a ti atyátokfiai közül, mint engem; azt hallgassátok mindenben, amit csak szólánd néktek. Lészen pedig, hogy minden lélek, valamely nem hallgatand arra a prófétára, ki fog irtatni a nép közül” (Csel 3:22-23). Péter templomban elhangzó szavai, de az előző, illetve az ezt követő igeversek is arra mutatnak, hogy az apostol Jézus Krisztusra utalt, a Mózeshez hasonló, hajdanán megígért Prófétára.

Mózes és Jézus Krisztus

Mózes mintegy előképe volt az Úr Jézus Krisztusnak. Jelen cikkben nem szándékunk bemutatni az erre vonatkozó összes bizonyítékot, viszont Mózes volt az a próféta, akihez hasonlóan később eljött a nagy Próféta, Jézus Krisztus, a világ Megváltója.

János evangélista a következőket nyilatkozta Mózesrel és Jézussal kapcsolatban: „Mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem pedig és az igazság Jézus Krisztus által lett” (Jn 1:17). Az antinomializmus hívei teljesen félremagyarázzák ezeket a szövegeket. Íme az érvelésük: „A zsidók Mózes által kapták a törvényt, és az volt a régi szövetség, mi azonban most, az új szövetségben a Jézus Krisztus által kapott kegyelmet és igazságot birtokoljuk. Tehát nem Mózes, hanem Jézus!” Ez a szemlélet szembeállítja Mózesrel Jézussal, sőt, ellenfélként mutatja be őket.

Hogyan lehetséges ez? Amennyiben Mózes volt a megígért Próféta, akkor hol van itt az elmentét? Isten egy dolgot közölt az emberekkel Mózes révén, és mást az új Próféta által? Isten két, egymásnak ellentmondó módon dolgozott? Szembeállította Mózesrel Jézussal? Micsoda ésszerűtlenség!

Amit Mózes mondott, azt mondta Jézus is. Sőt, Mózes által tulajdonképpen Jézus, az örök Isten szólt (lásd Jn 1:1-2), aki az izraelitákat vezette a pusztában (lásd 1Kor 10:1-4). Az Üdvözítő Mózesrel említette a vitatkozó zsidóknak: „Mert ha hinnétek Mózesnek, nékem is hinnétek; mert én rólam írt ő” (Jn 5:46). Mózes munkásságában ugyanazok a menyeyi tanítások voltak jelen, mint amelyek később a Messiás munkásságában is megjelentek. Egy allegorikus elbeszélésében Ábrahám szájába adott szavakat említve beszélt Jézus az önző gazdag ember testvéreiről: „Van Mózesük és prófétáik; hallgassák azokat... hanem ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, megtérnek!” (Lk 16:29-31).

Jézus egy ezredmilliméternyit sem távolodott el Mózesrel és a prófétáktól, hanem rájuk épített, mivel Ő maga szólt hajdanán általuk: „És elkezdvén Mózesrel és minden prófétáktól fogva, magyarázza vala nékik minden írásokban, amik ő felőle megírtak” (Lk 24:27). „És monda nékik: Ezek azok a beszédek, melyeket szóltam néktek, mikor még veletek valék, hogy szükség beteljesedni mindazoknak, amik megírtak a Mózes törvényében, a prófétáknál és a zsoltároknál én felőlem” (44. v.).

Térjünk vissza a kezdeti szöveghez: „Mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem pedig és az igazság Jézus Krisztus által lett” (Jn 1:17). De milyen értelemben adatott Mózes által a törvény? Isten az egész nép füle hallatára hangosan közölte a Tízparancsolatot, majd kétszer is leírta egy kőtáblára. Az erkölcsi törvény szóbeli kijelentésekor Mózesnek csak logisztikai szerepe volt: fel kellett készítenie a népet Isten szavának meghallgatására.

**TÍPUS ÉS
ANTITÍPUS
STEFAN
RADU**

JÉZUS EGY EZREDMILLIMÉTERNYIT SEM TÁVOLODOTT EL MÓZESREL ÉS A PRÓFÉTÁKTÓL, HANEM RÁJUK ÉPÍTETT, MIVEL Ő MAGA SZÓLT HAJDANÁN ÁLTALUK.

A Tízparancsolat leírt változata azonban Isten kezéből átkerült a Mózes kezébe, hogy helyezze azt a frigyládába, mutassa be a népnek, és vezesse őket a törvényben leírt isteni akarat szerint.

Mózes által kerültek a törvénytáblák a táborba majd a frigyládába, Mózes által kapta meg azt a nép. Ebben az esetben mi volt Mózes? Isten küldötte: „Mózes is hű volt ugyan az ő egész házában, mint szolga, a hirdetendőknek bizonyására” (Zsid 3:5). Íme, a világegyetem Királya, a „Törvényhozó” (Jak 4:12) felhasználja szolgáját, Mózeset, hogy az erkölcsi törvényt közölje a néppel.

A szeretett tanítvány kijelentése alapján tehát Mózes által adatott a „törvény, Jézus által pedig eljött a „kegyelem és az igazság”. Az evangélista nem pontosít arra vonatkozóan, hogy melyik törvény adatott Mózes által: az erkölcsi vagy a ceremoniális? Mindkettő. Az erkölcsi, amelyet Isten a saját kezével írt, és amelyet Mózes a frigyládába helyezett; és a ceremoniális, amelyet Mózes írt Isten utasításai alapján, és amit a léviták a frigyláda mellett helyeztek el: „Mikor pedig teljesen és mindvégig beírta Mózes e törvény igéit könyvbe: parancsola Mózes a lévitáknak, akik hordozzák vala az Úr szövetségének ládáját, mondván: Vegyétek e törvénykönyvet, és

tegyétek ezt az Úrnak, a ti Isteneteknek szövetségládája oldalához, és legyen ott ellened bizonyosságul! Mert én ismerem a te pártos voltodat, és kemény nyakadat” (5Móz 31:24-27).

Sem az erkölcsi, sem a ceremoniális törvény nem Mózesről fogva létezik. Isten sokkal korábban, már Ábrahámnak megparancsolta, hogy gyakorolja a körülmetélést, és az Úr még Ábrahám születése előtt már áldozathozatalra tanította az embereket. A Megváltó maga is hangsúlyozta, hogy a ceremoniális törvény már Mózes előtt létezett: „Azért Mózes adta néktek a körülmetélést (nem mintha Mózesről való volna, hanem az atyáktól): és szombaton körülmetélték az embert” (Jn 7:22).

Az erkölcsi törvény örök érvényű elvek törvénykönyve; rendeletei ismertek voltak, az emberek már jóval Mózes születése előtt tisztelték vagy áthágták azokat. Akkor is elítélendő volt a gyilkosság, a lopás, a hazugság, a bálványimádás, a szodómia, a szülőkkel szembeni tisztetlenség, stb.

Mózes idejében a mennyei utasítások egy, az Isten által megszabott formát kaptak: az erkölcsi törvény Isten által kijelentett és leírt formát, amit aztán a próféta a frigyládába helyezett el; a ceremoniális, adminisztratív, igazságszolgáltatási, egészségügyi és katonai törvényeket pedig Mózes írta le, és a frigyláda mellett helyezte el. Nem a frigyládába, hanem a frigylása mellé.

Hallgassuk ismét János apostolt: „Mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem pedig és az igazság Jézus Krisztus által lett.” Ha vakon magyarázzuk szavait, mondhatjuk, hogy Jézus születése előtt nem létezett a kegyelem és az igazság, és hogy Jézus óta már nincs törvény, mivel a kegyelem és a törvény kölcsönösen kizárja egymást, és az igazságnak sincs köze a törvényhez. Vizsgáljuk meg, hogy a törvény, a kegyelem és az igazság mennyi eredetű-e, vagy pedig teljesen idegen az isteni akartól.

Az igazság már Isten Fiának testet öltése előtt is létezett? A Biblia szerint igen:

- „Uram, kicsoda tartózkodhat sátorodban, kicsoda lakozhat szent hegyeden? Aki tökéletességben jár, **igazságot** cselekszik, és igazat szól az ő szívében” (Zsolt 15:1-2).
- „Íme, te az **igazságban** gyönyörködöl, amely a vesékben van, és bensőmben bölcsességre tanítasz engem” (Zsolt 51:8).
- „Atdál a téged félőknek zászlót, melyet felemeljenek az **igazságért**” (Zsolt 60:6).
- „Mutasd meg nékem a te utadat, hogy járhassak a te **igazságodban**” (Zsolt 86:11).
- „A te igazságod igazság örökké, és a te törvényed **igaz**” (Zsolt 119:142).
- „És igyekezett a prédikátor megtudni sok kíváncsú beszédeket, igaz írást és **igaz** beszédeket” (Préd 12:12).
- „Megrepedt nádat nem tör el, a pislogó gyertyablen nem oltja ki, a törvényt **igazán** jelenti meg” (Ésa 42:3).
- „Ezek azok a dolgok, amelyeket cselekedjete: Igazságot szóljon ki-ki az ő felebarátjával: **igazságos** és békességes ítélettel ítéljetek a ti kapuitokban” (Zak 8:16).
- „Csak a **hűséget** és a békességet szeressétek” (Zak 8:19).

Tehát, az Ótestamentumban nagyon sok helyen találkozunk az igazság fogalmával. De mi a helyzet a kegyelemmel? Teljes mértékben helytelen azt állítani, hogy

a kegyelem csak a Megváltó földre érkezése után jelent meg. Hisz kegyelem nélkül nincs megbocsátás, különben hogyan nyert volna bűnbocsánatot a házasságtörő és gyilkos Dávid? Hogyan nyert volna bűnbocsánatot a törvénytelen Manassé király? Hogyan bocsátott volna meg újból és újból Isten az izraelitáknak? Kegyelem nélkül hogyan jutott volna Énok, Mózes, Illés és más, bűnben született ember a mennybe? „Ha a bűnöket számon tartod, Uram, kicsoda maradhat meg?! Hiszen te nálad van a bocsánat, hogy féljenek téged!” (Zsolt 130:3-4).

Az angol nyelvű (Old) King James változatban az Ótestamentum 38 alkalommal említi a „grace” (kegyelem) kifejezést, amely két héber szóból lett lefordítva: *chên* (előjog, jószág, szép, kedves és drága dolog), valamint *t^chinnâh* (előjog, könyörgés). A különböző fordítók sok esetben a „grace” / „kegyelem” szó helyett a „jóakarát” szót használják.

Pál apostol a munkatársához, Titushoz intézte ezt a csodálatos kijelentést: „Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek, amely arra tanít minket, hogy megtagadván a hitetlenséget és a világi kívánságokat, mértékletesen, igazán és szentül éljünk a jelenvaló világon. Várván ama boldog reménységet és a nagy Istennek és megtartó Jézus Krisztusunknak dicsősége megjelenését” (Tit 2:11-13).

A szöveg szerint a kegyelem nem elvont, költői fogalom, hanem olyasvalami, aminek gyakorlati hatása van a hívők életére. Megtanít az odaszentelt életre.

Isten kegyelme megjelent bűnbe esett őszülteinknek azonnal. Kegyelem nélkül elpusztultak volna. És megjelent azóta nagyon sok embernek, mivel csak a mennyei kegyelem nyújthat bűnbocsánatot, megtisztulást, üdvösséget és belépést a mennyek országába. Viszont a bűnt elfogadó kegyelem már nem kegyelem, hanem lázadás a Magasságos ellen. A német lutheránus teológus, Dietrich Bonhöffer szerint „billige Gnade”, azaz: olcsó kegyelem.

Pál apostol kérdésekben fogalmazta meg döbbenetét: „Mit mondunk tehát? Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen? Távol legyen: akik meghaltunk a bűnnek, mi módon élénk még abban?” (Róm 6:1-2).

A kegyelem biztosítja számunkra a megbocsátást és a lelki biztonságot. A szándékos bűn a kegyelem elvesztéséhez vezet. A kegyelem mennyei irgalom a bűnös iránt, megmentő erő, mely kiragad a bűnből, és teljes, tökéletes, tartós összhangba helyez az igazsággal, mely bölcsességgel és szeretettel lett kifejezve az isteni törvényben, amit Jakab „királyi törvénynek” (Jak 2:8) és „szabadság törvényének” nevez (12. v.).

Philip Schaff csodálatos kijelentést tett az Üdvözítőről: „Krisztus személye számomra mindenekfelett a legbiztosabb és a legszentebb! Ugyanolyan biztos, mint a saját létezőm, sőt, még annál is biztosabb, mivel Krisztus

énbennem lakozik, és Ő jelenti létezőm legértékesebb részét. Megváltóm nélkül semmi vagyok, Őve viszont minden, és nem cserélném el Őt az egész világgal sem” (Philip Schaff, *Krisztus személye*, 8. o.; az idézet megtalálható Alonzo J. Wearner 1931-ben megjelent, *Fundamentals of Bible Doctrines / A bibliai hitelvek alapjai* című könyvében is, 37. o.).

Az én Megváltómmal „minden vagyok”! Hogy is ne lehetnék, hiszen Őbenne mindent megtalálok? Tehát:

- **Kegyelem:** „És az Ige testté lett és lakozék mi közöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal... És az ő teljességéből vetünk mindnyájan kegyelmet is kegyelemért (Jn 1:14-16).
- **Igazság:** „Lakozék mi közöttünk... teljes vala... igazsággal (Jn 1:14). „Monda néki Jézus: Én vagyok az út, az **igazság** és az élet; senki sem mehet az Atyához, hanemha én általam” (Jn 14:6).
- **Törvény:** „Akkor azt mondtam: Íme jövök! A könyvtekercsben írva van felőlem, hogy teljesítsem a te akarodat; ezt kedvelem, én Istenem, a te törvényed keblem közepette van” (Zsolt 40:8-9). Ezt a szöveget idézi Zsid 10:7 verse, Krisztusra alkalmazva: „Akkor mondom: Íme, itt vagyok (a könyv fejezetében írva vagyom rólam), hogy cselekedjem, ó, Isten, a te akarodat.” Az isteni törvényt a királyi törvény fejezi ki.

Mózes „hű volt ugyan az ő egész házában” (Zsid 3:5), „Krisztus ellenben mint Fiú a maga háza felett, akinek háza mi vagyunk, ha a bizodalmat és a reménységnek dicselkedését mind végig erősen megtartjuk” (6. v.).

Mózes – szolga, Krisztus – Fiú! Előkép és teljessége! Mindketten hűek mennyei küldetésükhöz, és a törvényt, a kegyelmet és az igazságot a bűnös ember javára hirdetik. Mindketten már régóta a mennyben vannak. Mózes látni akarta Isten dicsőségét, és most látja. A dicsőséget Krisztus birtokolja örök időktől fogva, és kész szeretettel, örömmel megosztani velünk: „Mi pedig az Úrnak dicsőségét mindnyájan fedetlen arccal szemlélvén, ugyanazon ábrázatra elváltozunk, dicsőségről dicsőségre, úgy mint az Úrnak Lelkétől” (2Kor 3:18). Ámen! ■

„MERT MEGJE-
LENT AZ ISTEN
ÜDVÖZÍTŐ
KEGYELME
MINDEN EMBER-
NEK, AMELY
ARRA TANÍT
MINKET, HOGY
MEGTAGADVÁN
A HITETLENSÉ-
GET ÉS A VILÁGI
KÍVÁNSÁGOKAT,
MÉRTÉKLETE-
SEN, IGAZÁN
ÉS SZENTÜL
ÉLJÜNK A JELEN-
VALÓ VILÁ-
GON. VÁRVÁN
AMA BOLDOG
REMÉNYSÉGET
ÉS A NAGY
ISTENNEK ÉS
MEGTARTÓ
JÉZUS KRISZ-
TUSUNKNAK
DICSŐSÉGE
MEGJELENÉSÉT”
(TIT 2:11-13).

EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD

BEFOLYÁSOLJA-E AZ ÉRZELMEINKET AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD?

35 éves vagyok, és hálát érzek amiatt, hogy a Hetednap Adventista Egyház nagy fontosságot tulajdonít az egészséges étrendnek. Megértettem, hogy az étrend elősegítheti a testsúly és a diabétesz ellenőrzés alatt tartását, csökkenti a szívbetegségek előfordulását, sőt még hosszú életet is biztosíthat; de vajon befolyásolhatja-e az egészséges életmód a lelkiállapotomat, az érzelmeimet?

A Hetednap Adventista Egyház már megalakulása óta különleges hangsúlyt fektet az egészségre és az ember jólétére. Ellen White,¹ az adventista egyház egyik társalapítója 1863-ban fontos látomást kapott az egészségre vonatkozóan, mely hangsúlyozta az ember mint teljes lény egészségét: test, elme és lélek (egy korábbi, 1848-ban kapott látomás során fedezte fel többek között a dohányzás veszélyeit). Az üzenetet azért kapta, mert „még nem tettünk eleget a küldetésünknek” – mint állította. Az egészséges életmód hosszabb életet biztosíthat, megelőzheti a betegségeket, vagy akár gyógyulást idézhet elő, viszont legfőbb célja felkészíteni bennünket a szolgálatra, hogy még a bűn közepette is szolgálhassuk az embereket. Önmagában az önzetlen szolgálat is javíthat testi és érzelmi erőnlétünkön.

Az egészséges étrend javít az ember testi egészségén. A kiegyensúlyozott vegetáriánus (növényi alapú) étrend javíthat a lelkiállapotunkon is. Egy nemrég végzett kutatás² – amelyben az időskorú személyek DASH-étrendjét vizsgálták (*Dietary Approaches to Stop Hypertension, azaz: Étrendi megoldások a magas vérnyomás megfékezésére*), és amely alacsony sóbevitelt javasol – rámutat arra, hogy a szigorú étrend betartói kevésbé hajlamosak a depresszióra. Ezek az eredmények nagyon fontosak, mivel a depresszió egy bizonyos életkor után egyre gyakoribb. A DASH-étrend főleg zöldség és gyümölcs, alacsony zsírtartalmú tej, teljes kiőrlésű gabonafélék, diófélék és telítetlen zsírok fogyasztására helyezi a hangsúlyt, továbbá engedélyezi egy nagyon kis mennyiségű vörös hús fogyasztását. A szakirodalom szerint szoros összefüggés van a kiegyensúlyozott vegetáriánus étrend és a jó kedélyállapot, a boldogság között, valamint a depresszió alacsony előfordulási arányai között. Ezek a tanulmányok részletesen kitérnek a vegetáriánus hetednap adventisták életvitelére is.

A mérsékelt nehézségű, rendszeres tornagyakorlatok javítják a testi erőnlétet és egészséget.

Emellett jó hatással vannak a lelkiállapotra, és védelmet nyújthatnak a depresszió ellen. Ezek a hatások még inkább fokozódnak a tevékenységek idején. A szervezet endorfint, kedélyállapotot javító és fájdalomcsillapító vegyi anyagokat termel. A tornagyakorlatok révén javul tervezési, gondolkodási és probléma megoldási képességünk, és emellett a torna serkentő hatással van az érdeklődési képességünkre is. A rendszeres testmozgás csökkentheti a demencia előrehaladását, sőt akár késleltetheti is a megjelenését. Tehát, gyertek, mozogjunk!

Az alvás és pihenés hatékonyabbá tesz, és elősegíti a tisztább gondolkodást. Hálásabbak leszünk, kevésbé fogunk aggódni és elégedetlenkedni. Az egészséges alvási programhoz köthető a ritkábban előforduló súlyfelesleg, a 2. típusú cukorbetegség és a depresszió. A Time magazin³ megállapítása szerint a szombat, a heti nyugalomnap, az elmélkedés és a feltöltődés napja jelentős mértékben járul hozzá a Loma Lindában (Kalifornia, Egyesült Államok) élő adventisták hosszú életkorához.

Az egészséges életmód javít a kedélyállapotunkon, érzelmeinken, és hosszabb életet biztosít. Isten ellátott tanácsokkal arra vonatkozóan, hogyan lehetünk egészségesebbek, boldogabbak és szentek. Egészségünket és jólétünket az Ő szolgálatába kell állítanunk, kegyelmének csatornáit kell, hogy legyünk a szenvedéssel telt világban. Csodálatos dolog olyan korban élni, amikor a tudomány is igazolja Teremtőnk utasításait, melyeket Igéjében és prófétái által adott szavainkra. ■

1. További információk: a www.whiteestate.org/about/egwbio.asp honlapon.

2. American Academy of Neurology Annual Meeting. Abstract 3569 (P2.179). 2018. április 23.

3. J. Kluger and A. Sifferlin, „The Surprising Secrets to living Longer and Better”, *Time*, 2018. február 26., 53. o

Peter N. Landless,
kardiológus szakorvos, a Generál Konferencia Egészségügyi Osztályának igazgatója

Zeno L. Charles-Marcel,
belgyógyász szakorvos, a Generál Konferencia Egészségügyi Osztályának társigazgatója

JÉZUS BARÁTAI

A. Keresd meg az alábbi táblázatban elrejtett 14 személy- és földrajzi nevet az Eszter könyvéből.

C	T	I	B	S	N	Á	Ú	Ú	E	C	T
S	A	H	A	S	V	É	R	U	S	B	Á
X	Ö	M	B	U	Á	Z	Q	E	Z	V	R
Í	Ü	Ó	I	S	S	X	M	I	T	Ó	S
B	F	G	L	Á	T	V	V	J	E	L	I
C	C	Y	O	N	I	Y	Ü	Ö	R	R	S
Í	B	E	N	J	Á	M	I	N	Ó	Í	Í
W	D	J	Ú	D	A	W	D	M	J	I	Á
V	B	N	U	I	R	Z	E	T	Á	R	O
H	A	D	A	S	S	A	B	C	D	E	K
F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	I
R	S	Z	M	Á	R	D	O	K	E	U	S
T	Y	U	V	I	X	Z	Y	Í	R	Y	H
Ú	Á	É	L	R	J	P	E	R	S	I	A

**A NYÁJ
BÁRÁNYKAI
ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztá-
lyának aligazgatója

B. Válaszolj az alábbi kérdésekre (Zsolt 1–3 fejezetei alapján).

1. Mikor kell gondolkodnunk az Úr törvényéről?

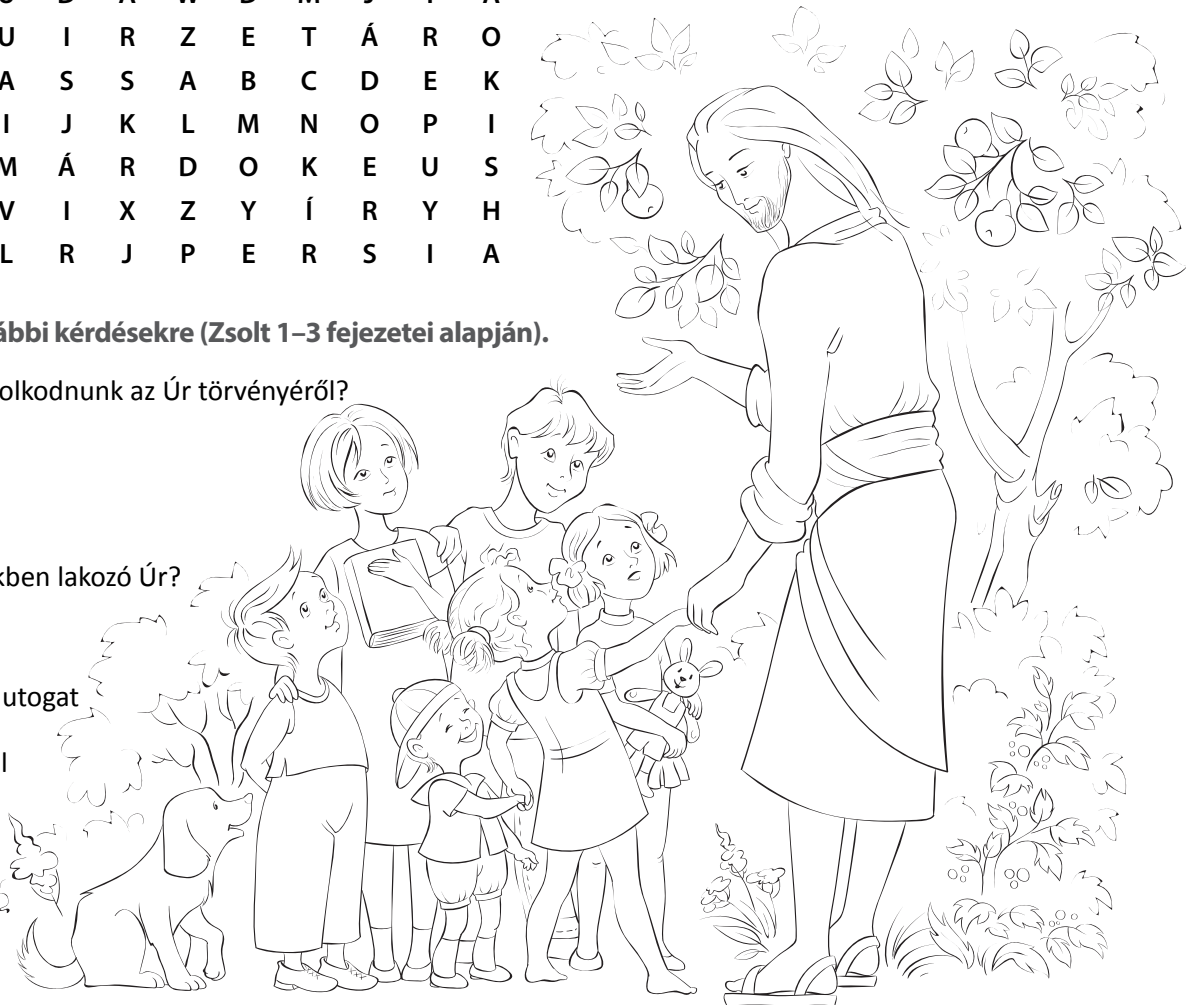
- a) nap közben
- b) éjjel és nappal
- c) óránként

2. Mit tesz az egekben lakozó Úr?

- a) néz
- b) nevet
- c) az emberekre mutogat

3. Honnan válaszol Isten Dávid könyörgésére?

- a) a dombokról
- b) szentsége hegyéről
- c) a mennyből

Megoldás: A. Ahasvérus, Benjámin, Kís, Mardokéus, Jáír, Eszter, Hadassa, Persia, Susán, Társis, Vásti, Zetár, Babilon, Júda. B. 1.b. – Zsolt 1:2; 2.b. – Zsolt 1:2; 3.b. – Zsolt 3:5

KÖVESS ENGEM!

A ROMÁNIAI UNIÓ STRATÉGIÁJA
2019–2024

2023–2024:
„KÖVESS ENGEM
VIDÁM SZÍVVEL!”
Az egészség éve

2022–2023:
„KÖVESS ENGEM HÁZAD
NÉPÉVEL EGYÜTT!”
A család és nevelés éve

2021–2022:
„KÖVESS ENGEM
FELEBARÁTODDAL EGYÜTT!”
A személyes munka éve

2020–2021:
„KÖVESS ENGEM
IFJÚSÁGOD IDEJÉN!”
A gyermekek és az ifjúság éve

2019–2020:
„KÖVESS ENGEM
MINDEN IGAZSÁGBAN!”
A Szentírás éve

55727